

Naslov:

Auersperg, Anton Alexandar von

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Aleksandar von Auersperg (alias Anastasius Grün, 11.04.1806. - 1876.), rođen u Ljubljani. Kao političar i politički angažiran pjesnik utjecao je i podržavao austrijsku liberalnu političku poeziju. Srednju školu pohađa u Beču, a 1824. upisuje studij filozofije i pravnih znanosti u Grazu i Beču. Bio je komornik i član frankfurtskog parlamenta, austrijskog Gornjeg doma. Godine 1864. izabran je za počasnog građanina Beča, a sljedeće godine za počasnog doktora bečkog Sveučilišta. Umire u Grazu 1876. godine.

Mjesto (grad/općina):

Graz

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1806-1876 g.

Naslov:

Kuhač, Franjo Ksaver

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Franjo Ksaver Kuhač (Osijek, 20.11.1834. - Zagreb, 18.06.1911.), etnomuzikolog i glazbeni povjesničar.

Obitelj mu se nekada zvala Kuhačević, a kasnije Koch. To je prezime i sam Franjo Ksaver nosio do 37. godine života. U Osijeku polazio gimnaziju, ali je zbog sudjelovanja u političkim demonstracijama 1848. bio primoran napustiti mjesto školovanja i preseliti se u Donji Miholjac, gdje se pripremao za učiteljsko zvanje. God. 1852. otišao u Peštu, gdje je dvije godine kasnije diplomirao na preparandiji sa svjedodžbom peštanskog Konzervatorija. Nakon toga svoje glazbeno znanje proširivao u Leipzigu, Weimaru i Beču. Po povratku u Osijek djelovao kao klavirski pedagog i zborovođa, a tijekom dvanaest godina, zahvaljujući novcu što mu je nakon smrti ostavio stric, putovao po Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni, Srbiji, Crnoj Gori, Makedoniji, Bugarskoj i dr. skupljajući narodno blago (napjeve, stihove, poslovice, glazbala, nošnje i sl.).

God. 1871. preselio u Zagreb ponijevši sa sobom zbirku od 2000 harmoniziranih narodnih napjeva koju zbog nerazumijevanja ljudi i ustanova kojima se obraćao za pomoć nije uspio odmah tiskati. God. 1872. postao nastavnik teorije i klavira na muzičkoj školi Glazbenog zavoda. Zbog sukoba s predsjednikom Glazbenog zavoda svojevoljno je (1876.) napustio mjesto nastavnika na muzičkoj školi. Nakon toga su pred Kuhačem bila tri desetljeća života bez stalnog namještenja u kojima je usprkos teškom životu, ponekad na rubu bijede, nizao raspravu za raspravom osvjetljujući u njima probleme iz najrazličitijih područja glazbe, prije svega iz folkloru. Na području folkloristike najznačajnija mu je zbirka "Južno-slovjenske narodne popievke" (4 knjige, 1878. - 1881., 5. knjiga objavljena je 1941.) s 1600 napjeva uz klavirsku pratnju. Svoje pedagoško iskustvo sabrao u priručnicima "Prva hrvatska uputa u glasoviranje" (1896. - 1897.) i "Uputa za pjevanje za srednje škole" (neobjavljeno). Pionirski je bio Kuhačev rad na stvaranju hrvatske glazbene terminologije (rječnik glazbenog nazivlja u Kuhačevu prijevodu Lobeova "Katekizma glazbe", 1875.).

Mjesto (grad/općina):

Osijek (OSIJEK)

Donji Miholjac (DONJI MIHOLJAC)

Pešta

Leipzig

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1834-1911 g.

Funkcije:

Etnomuzikolog, glazbeni povjesničar i skladatelj.

VIAF osoba:
73895510

Naslov:

Jurišić, Blaž

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Blaž Jurišić (Vrgada, 15.01.1891. - Zagreb, 10.02.1974.), jezikoslovac, gramatičar, dijalektolog, istraživač glagoljskih spomenika. Završio klasičnu gimnaziju u Zadru, Filozofski fakultet u Zagrebu, a Pravni fakultet u Beču i Zagrebu. Za doktora filozofije promoviran 1916., a za doktora prava 1924. godine. Bio je srednjoškolski profesor, profesor Više pedagoške škole u Zagrebu i Splitu, neko vrijeme redoviti profesor na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1949. suradnik JAZU. Uređivao "Hrvatsku reviju" od 1930. do 1941. godine. U književnim i znanstvenim časopisima i novinama objavio je veći broj radova iz područja jezika, književnosti i filozofije. U knjizi "Nacrt hrvatske slovnice" dao historijsku gramatiku našeg jezika (fonetiku i morfologiju). Proučavao dijalekt Vrgade ("Govor otoka Vrgade"), obalnu toponimiju i pomorsku terminologiju. Psihologijskoj tematici pripada njegova rasprava o pažnji ("Psihologija pažnje").

Mjesto (grad/općina):

Zadar

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1891-1974 g.

Funkcije:

Jezikoslovac.

VIAF osoba:

51735925

Naslov:

Matasović, Josip

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Josip Matasović (Vrpolje, 18.08.1892. - Zagreb, 10.02.1962.), hrvatski povjesničar, arhivist i sveučilišni profesor.

Osnovnu školu pohađao je u Kladnju i Ljubinju, a u Vinkovcima gimnaziju. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1911. upisuje povijest i geografiju, a iduće godine studij nastavlja u Zürichu te godinu dana kasnije u Beču. Tamo je 1915. postigao doktorat iz povijesti disertacijom o problemu srednjovjekovnih dualističkih krivovjerja u suvremenoj i novijoj historiografiji do sredine 19. stoljeća. Iste godine biva postavljen za namjesnog učitelja, a uskoro zatim i za profesora na vinkovačkoj gimnaziji, odakle je 1920. premješten za kustosa Hrvatskog narodnog muzeja u Zagrebu, Odjel za umjetnost i umjetni obrt (današnji Muzej za umjetnost i obrt). U ožujku 1924. imenovan je docentom za Povijest novoga vijeka na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Skopju, gdje 1934. postaje redoviti profesor i predaje sve do travnja 1941. godine. Uspostavom NDH postaje savjetnik Ministarstva bogoštovlja i nastave te mu se ujedno povjerava i dužnost ravnatelja Državnog arhiva u Zagrebu (današnji Hrvatski državni arhiv). Ovu će dužnost obavljati sve do umirovljenja 1958. godine. Osim toga, u razdoblju od 1943. do 1945. predavao je Povijest opće i hrvatske kulture na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a sveučilišnu djelatnost nastavlja i nakon rata, kada je 1946. imenovan za honorarnog redovnog profesora pomoćnih povijesnih znanosti na istom Fakultetu, gdje će 1959. također biti umirovljen.

Mjesto (grad/općina):

Vinkovci (VINKOVCI)

Beč (Austrija)

Skoplje (Makedonija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1892-1962 g.

Funkcije:

Matasovićev znanstveni interes obuhvaćao je najrazličitija područja društvenog života, od trgovine do kućnog namještaja, pučkog folklora i krivovjerja. Premda je svoju djelatnost započeo s disertacijom iz srednjovjekovne povijesti, od 1919. Matasović svoju pažnju prvenstveno usmjerava hrvatskoj povijesti 17-19. stoljeća. Većina njegovih djela i rasprava izrađenih na temelju arhivskog gradiva odnosi se upravo na ovo razdoblje, a osim toga se bavio i proučavao pomoćne povijesne znanosti.

Osim svojim radovima, J. Matasović je u povijesnoj znanosti ostavio velik trag časopisom "Narodna starina", koji se bavio poviješću kulture i etnografije južnih Slavena. On je za cijelo vrijeme postojanja i izlaženja časopisa (1922. - 1940.) djelovao kao njegov izdavač i urednik. Boreći se čitavo vrijeme s dugovima oko financiranja "Narodne starine", Matasović je na kraju bio prinuđen obustaviti njeno izlaženje. Časopis je obilovao

kulturno-povijesnim priložima i prikazima koji su osvjetljavali kulturnu prošlost Balkanskog poluotoka i južnih Slavena u širokom rasponu od antičkog doba do 20. stoljeća, a sâm je Matasović bio jedan od glavnih autora. Pri tome je za svoja istraživanja uglavnom koristio arhivsko gradivo kao što je korespondencija, dnevnici, oporuke, stari kalendari i računi. Neke od tema koje je u časopisu obradio ticale su se povijesti gradova Zagreba i Osijeka, političko-vojne povijesti Hrvatske u 17. stoljeću, dok su neki njegovi prilozi ostali nedovršeni, primjerice istaknuti rad o poznatom zagrebačkom trgovcu Milpocheru poznatom i pod nazivom knez Lenard, uvaženoj ličnosti Zagreba u 17. stoljeću. Ova studija nadilazi granice svoga naslova jer se zapravo govori i o prilikama u Hrvatskoj i Sloveniji u tom vremenu. Osim povijesnih priloga Matasović je u Narodnoj starini objavljivao i arhivsko gradivo, primjerice pisma pojedinih osoba te rasprave s područja pomoćnih povijesnih znanosti.

VIAF osoba:

49544212

Naslov:

Sremec, Zlatan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Zlatan Sremec (Gradište kod Županje, 19.07.1898. - Zagreb, 21.06.1971.), liječnik i političar.

Medicinu studirao u Beču i Zagrebu, gdje je 1923. godine diplomirao kao prvi liječnik na novoosnovanom Medicinskom fakultetu. Od 1924. član HSS. God. 1943. pridružio se partizanskom pokretu, bio je član Izvršnog odbora i tajništva ZAVNOH-a, te član Predsjedništva AVNOJ-a. Poslije II. zasjedanja AVNOJ-a povjerenik za narodno zdravlje NKOJ-a, nakon rata (1945.-1953.) ministar narodnog zdravlja u vladi FNRJ, ministar prosvjete u vladi NR Hrvatske, predsjednik Sabora i predsjednik Republičkog vijeća Sabora SRH (do 1963.).

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1898-1971 g.

Funkcije:

Liječnik i političar.

VIAF osoba:

305503324

Naslov:

Sunko, Milan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Milan Sunko (Zidani Most 05.12.1860. - Zagreb 09.03.1891.), slikar. Pučku školu završio u Petrinji, a srednju u Rijeci. Studirao na akademiji u Beču, gdje je bio učenik prof. arhitekture J. Petschinga i prof. slikarstva H. Kleina. U akvarelu slikao lirski intonirane pejzaže iz Bosne (u Bosni i Hrvatskoj je 1884. godine služio vojsku) i Italije (koju je 1890. prop-utovao sa svojim dobrotvorom Pettenegom), portrete i folklorne prizore. Bavio se numizmatikom i arheologijom, crtao i snimao arhitektonske spomenike, pretežno iz križevačkog kraja. Istaknuo se kao slikar grbova radeći heraldičke motive za austrijske i engleske naručitelje. Radovi su mu bili izloženi na Gospodarskoj izložbi u Zagrebu 1891., na Milenijskoj izložbi u Budimpešti 1896., na Izložbi vukovarskih portreta XIX. i XX. stoljeća u Vukovaru 1961. i dr.

Mjesto (grad/općina):

Petrinja (PETRINJA)

Rijeka (RIJEKA)

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1860-1891 g.

Funkcije:

Planinar.

VIAF osoba:

305524960

Naslov:

Šišić, Ferdo

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ferdo Šišić (Vinkovci, 09.03.1869, - Zagreb, 21.01.1940.), hrvatski povjesničar.

Osnovnu školu i gimnaziju polazio u Zagrebu (do 1888.), povijest i geografiju studirao u Zagrebu i Beču. Kao srednjoškolski nastavnik radio u Gospiću (1892. - 1893.), Zagrebu (1893. - 1894., 1902. - 1906.) i Osijeku (1894. - 1902.). Istraživao u arhivima i bibliotekama Venecije, Rima, Napulja, Londona, Beča, Budimpešte, a osobitu je pažnju posvetio radu u hrvatskim arhivima (posebice u Splitu, Zadru, Trogiru i Dubrovniku). Doktorirao 1900. godine tezom Zadar i Venecija od 1159. - 1247. Potkraj 1906. godine postao izvanredni, a od 1909. i redovni profesor Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Slijedeće godine izabran za redovitog člana JAZU. Bio je politički aktivan kao zastupnik Hrvatsko-srpske koalicije (1908. - 1910.), te nakon toga kao pristalica bana N. Tomašića i njegove Stranke narodnog napretka, kojoj je 1911. bio tajnik.

Šišić je već kao student objavljivao povijesne knjige, a 1893. napisao je svoju prvu raspravu Bitka na Krbavskom polju. Od tada pa do kraja života razvio je izvanredno plodnu znanstvenu djelatnost koja ga je učinila najznačajnijim predstavnikom hrvatske historiografije između dva rata. Svoju je pažnju posvećivao poglavito političkoj povijesti, a njegov je znanstveni interes obuhvaćao povijest hrvatskog naroda u svim razdobljima sve do Prvog svjetskog rata. Najznačajnija su mu djela sinteze Hrvatska povijest I-III (1906. - 1913.), Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara (1925.), Pregled povijesti hrvatskog naroda (1916.), studije Bitka na Krbavskom polju (1893.), Bitka kod Nikopolja (1896.), Studije iz historije anžuvinske dinastije (1901.), Pad Mladena Šubića 1322. (1902.), Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić i njegovo doba (1902.) i dr. Od posebnog su značenja njegova izdanja arhivske građe Hrvatski saborski spisi, I-IV (1912. - 1918.), Dokumenti o postanku Kraljevine SHS (1919.), Ljetopis popa Dukljanina (1928., s opsežnim komentarom) i Korespodencija Rački-Strossmayer, I-IV (1928. - 1934.).

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Gospić

Osijek (OSIJEK)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1869-1940 g.

Funkcije:

Povjesničar.

VIAF osoba:

Naslov:

Župić, Stanislav

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Stanislav Župić (Bregi kraj Koprivnice, 1897. - Zagreb, 16.04.1973.), psihi-jatar.

Medicinu studirao u Innsbrucku, Beču i Pragu. Osim psihijatrije, speci-jalizirao i oftalmologiju s kojom se bavio od 1924. do 1932. godine. U psihijatrijskoj bolnici Vrapče radio od 1932. do umirovljenja 1962. godine. Sređujući muzejski materijal i aktivno participirajući na stručnim sas-tancima, u bolnici u Vrapču ostao je aktivan sve do smrti. Od 1940. do 10. travnja 1941., kada je ravnateljem imenovan dr. Vladimir Franković, bio je vršitelj dužnosti ravnatelja Bolnice. Bavio se i forenzičkom psihijatrijom, a pisao je i patografije hrvatskih književnika umrlih u bolnici, te literarne kritike.

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Prag

Beč (Austrija)

Innsbruck

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1897-1973 g.

Funkcije:

Psihijatar.

VIAF osoba:

1.9271586309859233e+21

Naslov:

Sarkotić, Stjepan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Stjepan Sarkotić (Sinac kod Otočca, 04.10.1858. - Beč, 16.10.1939.), general.

Vojni kolegij pohađao u St. Pölten (Donja Austrija), a vojnu akademiju u Wiener-Neustadtu. Kao poručnik sudjeluje u operacijama u Bosni i Hercegovini (1879. - 1882.), te u vojnoj ekspediciji u Krivošijama u Crnoj Gori u gušenju Hercegovačko-bokeljskog ustanka (1882.). Školovanje je upotpunio u Ratnoj školi u Beču (1882. - 1884.). Od 1885. do 1895. djeluje u brigadnom i divizijskom generalstožeru u Mostaru i Beču. U Osijeku je od 1895. do 1898. zapovjednik Glavnog stožera osječke 7. pješačke divizije. Godine 1899./1900. službuje u Pragu u pješačkoj pukovniji. U prosincu 1900. imenovan zapovjednikom Glavnog stožera Zapovjedništva ratne luke Pula. Nakon Pule službuje na području Austrije kao zapovjednik glavnih stožera brigade odnosno divizije. Godine 1907. unaprijeđen je u general-bojnika, a 1909. podijeljeno mu je plemstvo. Godine 1911. postaje podmaršal.

Od 1912. do 1914. djeluje u Zagrebu kao zapovjednik VI. zagrebačkog okruga hrvatsko-slavonskog domobranstva. U napadu na Srbiju 1914. zapovjedao je 42. domobranskom pješakom divizijom. Od 28.11. do 26.12.1914. guverner je Srbije sa sjedištem u Šapcu. Dana 22.12.1914. imenovan je zapovijedajućim generalom Bosne, Hercegovine i Dalmacije i Zemaljskim upraviteljem Bosne i Hercegovine. Godine 1915. unaprijeđen je u generala pješaštva.

U siječnju 1916. rukovodio je napadom kojim je osvojen Lovćen i zauzeta Crna Gora. Ta mu je pobjeda početkom 1917. godine donijela ugarski barunat i predikat "von Lovćen", te je unaprijeđen je u general-pukovnika. Nakon propasti Austro-Ugarske, te kratkog vremena provedena u konfinaciji u Zagrebu, otputovao je u Beč, gdje je na čelu hrvatskih emigranata, pristaša Starčevićeve politike, koji su već 1919. uspostavili vezu s političarima Hrvatske stranke prava i formirali hrvatski emigrantski revolucionarni komitet. U austrijskom tisku Sarkotić se u razdoblju 1919. - 1929. bavio aktualnim političkim pitanjima.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Osijek (OSIJEK)

Prag

Mostar

Pula

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1858-1939 g.

Funkcije:

General.

VIAF osoba:
59881322

Naslov:

Freudenreich, Zvonimir

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Zvonimir Freudenreich (09.11.1865. - 03.03.1906.), operni pjevač i glumac.

Sin Josipa ml., glumca, kazališnog redatelja i dramatičara i glumice i operne subrete Karoline Norveg. Povremeno je, još u dječjačkoj dobi, nastupao s braćom, na priredbama, pa i u obiteljsko-promotivnim predstavama na zagrebačkoj pozornici. Potom učio u Karlovcu trgovački i kasnije slastičarski obrt. Godine 1882. počinje učiti pjevanje u glazbenoj školi Hrvatskog glazbenog zavoda u Zagrebu. Godine 1884. služi vojni rok u Trebinju, a od 1885. angažiran je u HNK u Zagrebu, gdje najprije pjeva u opernom zboru i nastupa u manjim ulogama, a od 1887. počinje dobivati veće uloge u operi, opereti i drami.

Nakon što je 1889. ukinuta opera, odlazi u osječko njemačko kazalište, a potom u bečki Karlstheater, odakle se povremeno vraća u Zagreb da bi sudjelovao u opernim sezonama koje organiziraju I. Hreljanović i N. Faller, 1891., 1893. i 1894. Uspostavom stalne opere, od 1894. dobiva ponovo angažman u HNK ostavši u ansamblu do 1898., kada odlazi u austrijska i njemačka kazališta (Aachen, Innsbruck, Wiener Neustadt, Strasbourg), gdje je kao operetni tenor polučio velike uspjehe. No i u tom razdoblju dolazio je na gostovanja u zagrebačko kazalište, a od 1903. ponovo je stalni član.

Mjesto (grad/općina):

Karlovac (KARLOVAC)

Trebinje

Beč (Austrija)

Osijek (OSIJEK)

Innsbruck

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1865-1906 g.

Funkcije:

Najznačajnije kreacije je ostvario u operetnom repertoaru kao tumač lirskih tenorskih uloga. Nastupao je i na koncertnim priredbama. O 65. godišnjici njegove smrti emitiran je na Radio-Zagrebu tekst S. Batušića, pohranjen u Zavodu za teatrologiju, književnost i glazbu HAZU.

VIAF osoba:

305511163

Naslov:

Pilar, Martin

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Martin Pilar (Slavonski Brod, 16.11.1861. - Zagreb, 22.04.1942.), arhitekt. U rodnom mjestu završio osnovnu školu, a gimnaziju pohađao i završio u Zagrebu. Godine 1884. na Tehničkoj visokoj školi u Beču stekao diplomu arhitekta. Od 1884. do 1886. usavršavao se u specijalnoj školi za gotiku kod profesora F. Schmidta na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču. Praktičan rad započeo u atelieru H. Bolléa kod restauracije zagrebačke katedrale (1886. - 1887.). God. 1892. osnovao samostalnu arhitektonsku poslovnicu, a od 1894. do 1907. bio je suvlasnik zagrebačke građevinske tvrtke "Pilar, Mally i Bauda". Izveo niz stambenih i poslovnih zgrada, škola i crkava, u neorenesansnom ili secesijskom stilu. Proučavao narodnu graditeljsku baštinu te zajedno s arhitektom J. Holjcem objavio (1904. - 1909.) knjigu "Hrvatski građevni oblici". Bio je predsjednik Hrvatskog društva inženjera i arhitekata, sudjelovao u radu Hrvatskog Sokola u Zagrebu, a neko je vrijeme djelovao i kao tajnik pjevačkog društva "Kolo". Brojne stručne članke objavljivao u "Vijestniku hrvatskog društva inženjera i arhitekata". Bio je suosnivač i profesor Visoke tehničke škole u Zagrebu, te član JAZU.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1861-1942 g.

Funkcije:

Arhitekt.

VIAF osoba:

173404790

Naslov:

Gerasch, Franz

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Franz Gerasch (22.06.1826. - 04.02.1906.), austrijski slikar i litograf. Učenik J. Mössmera i Steinfelda. Naslikao za Nadvojvodu Leopolda slike s ratišta s pohoda 1848. - 1849. Poslije putovanja po Dalmaciji i Grčkoj s kojega se vratio 1854. napravio je kromolitografije. U bečkim muzejima i galerijama čuva se nekoliko njegovih akvarela i slika.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Vrijeme djelovanja:

1826-1906 g.

Funkcije:

Slikar i litograf.

VIAF osoba:

305789356

Naslov:

Sieger, Eduard st.

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Eduard Sieger (1810. - 1876.), litograf i izdavač. Godine 1861. izabran je za prvog predsjednika Ceha tiskara knjiga, litografije i bakroreza, dužnost koju je obnašao do 1871. godine; od 1871. bio je član Fotografskog društva; 1863. godine primio je Zlatni križ za zasluge s krunom; bio je dopisnik Carskog geološkog zavoda; a 1866. imenovan je carskim savjetnikom. Nakon njegove smrti, sinovi Eduard i Robert preuzeli su upravljanje tvrtkom "Eduard Sieger", pri čemu je prvi upravljao izdavačkim poslovima, dok je Robert preuzeo tehničko i umjetničko vodstvo tiskare.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Vrijeme djelovanja:

1810-1876 g.

Funkcije:

Tiskar, litograf i izdavač. Vodio je litografski zavod "kaiserlich königlich landesbefugte lithographische Anstalt von Eduard Sieger. Wien.".

VIAF osoba:

299865909

Naslov:
Supek, Rudi

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:

Rudi Supek (Zagreb, 08.04.1913. - Zagreb, 02.01.1993.), sociolog, psiholog i filozof.

U Zagrebu je završio 2. mušku realnu gimnaziju. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu upisao je filozofsku grupu predmeta te diplomirao 1937. godine. Nakon odsluženja vojnog roka odlazi 1939. u Pariz na studij psihologije, gdje dobiva stipendiju francuske vlade. Diplomirao je 1940. na Institutu za psihologiju Sveučilišta u Parizu, te je iste godine stekao diplomu Instituta National de l'Orientation professionnelle. U Parizu se povezao s Borisom Kidričem i Komunističkom partijom Jugoslavije (KPJ). Nakon hapšenja, u siječnju 1944., zatočen je u nacističkom koncentracijskom logoru Buchenwald. Kao predstavnik jugoslavenskih interniraca bio je član ilegalnog Međunarodnog logorskog odbora. Kroz dva mjeseca nakon oslobođenja logora tamo uređuje list "Naš glas".

Nakon što je predao doktorsku disertaciju na Sorbonni, vraća se 1950. u Zagreb i biva izabran za predavača na Katedri za psihologiju Filozofskog fakulteta. Doktorirao je 1952. u Zagrebu, a slijedeće godine i u Parizu. Habilitacijsku radnju obranio je 1955. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Iduće godine imenovan je docentom za područje socijalne i kliničke psihologije. Također je predavao psihologiju na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu. Ostavku na Filozofskom fakultetu daje 1957. godine. Bio je jedan od osnivača i glavni urednik časopisa za teoriju društvenih i prirodnih znanosti "Pogledi" (1952. - 1954.) koji je Partija zabranila. U listopadu 1958. izabran je za višeg znanstvenog suradnika na Institutu društvenih nauka Sveučilišta u Beogradu.

U listopadu 1960. izabran je za izvanrednog profesora na novoosnovanoj katedri za sociologiju Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Tamo je 1963. osnovao Odsjek za sociologiju, gdje je 1967. izabran za redovnog profesora. Radio je na osnivanju Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, gdje je 1962/63. predavao metode istraživanja. Jedan je od osnivača Instituta za društvena istraživanja Sveučilišta u Zagrebu, gdje je bio predstojnik Odjela za sociološka istraživanja, te je organizirao i predavao na prvom postdiplomskom studiju sociologije u Zagrebu. Predavao je na mnogim sveučilištima u Europi i Americi, učestvovao na brojnim znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu. U školskoj godini 1969/70. predavao je na Sveučilištu Columbia u New Yorku.

U raznim vremenskim razdobljima bio je dva puta predsjednik Sociološkog društva Hrvatske i Jugoslavenskog udruženja za sociologiju. Početkom 1970-ih predsjedavao je Inicijalnom zajednicom za sociologiju Sveučilišta u Zagrebu. Bio je član Međunarodnog sociološkog udruženja (ISA). Tu je potaknuo osnivanje grupe za istraživanje participacije, radničke kontrole i samoupravljanja koja je 1978. priznata kao stalni istraživački odbor ISA. Bio je član Međunarodnog udruženja sociologa francuskog jezika (AISLF), te jedan od osnivača Međunarodnog centra za dokumentaciju i istraživanje samoupravljanja u Parizu 1977. (CICRA).

Jedan je od osnivača i predsjednik Korčulanske ljetne škole (Korčula, 1963. - 1974.) koja je okupljala filozofe i sociologe iz cijelog svijeta. Zbog političkih pritisaka, nakon 1974., dolazi do ukinuća financijskih sredstava. Zajedno s Eugenom Pusićem osnovao je 1971. interdisciplinarnu studijsku grupu Čovjek i sistem u okviru projekta Globalni društveni sistem, najprije na Institutu za društvena istraživanja, a potom na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Biblioteka Čovjek i sistem izdala je u razdoblju 1975. do 1980. sedam knjiga.

Supek je bio jedan od inicijatora Prve međunarodne konferencije za participaciju, radničku kontrolu i samoupravljanje održanu 1974. u Dubrovniku, kao i Druge, održane u Parizu 1977. godine. Jedan je od osnivača i glavnih urednika časopisa Sociologija (1959. - 1961.), prvog časopisa za sociologiju, socijalnu psihologiju i socijalnu antropologiju u Jugoslaviji, kao i časopisa Praxis (1964. - 1974.), koji je bio ugašen. Bio je član redakcije časopisa Praxis International od njegova osnivanja 1981.

do svoje smrti 1993. godine.

Bio je urednik i pisac predgovora biblioteke Antropos u izdavačkoj kući Naprijed. Napisao je preko dvadeset knjiga iz područja psihologije, sociologije i filozofije, te brojne znanstvene i stručne radove. Radovi su mu prevedeni na engleski, njemački, talijanski, češki, hebrejski i japanski jezik.

Nagrade: nagrada Matice hrvatske (1958.), Božidar Adžija (1968.), počasni doktorat Sveučilišta u Uppsali, Švedska (1976.), francuski orden Commandeur de l'ordre des Arts et des Lettres (1984.), odličje predsjednika Republike Francuske Officier de la Legion d'honneur (1989.), njemačko DDR odličje Kämpfer gegen Faschismus.

Mjesto (grad/općina):

Beograd

New York (New York)

Beč (Austrija)

Crikvenica (CRIKVENICA)

Dubrovnik

Sarajevo

Split

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1913-1993 g.

Funkcije:

Sociolog, psiholog i filozof.

VIAF osoba:

79071557

Naslov:

Hörbiger, Paul

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Paul Hörbiger (29.04.1894. - 05.03.1981.), austrijski filmski i kazališni glumac mađarskog podrijetla. Karijeru otpočinje kao član kazalištâ u Reichenbergu, Pragu, Beču, Berlinu i Düsseldorfu. Nastupio je u više od 200 filmova.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1894-1981 g.

Funkcije:

Glumac.

VIAF osoba:

46960844

Naslov:
Theimer, Gretl

Vrsta osobe:
Osoba

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Njemački

Pismo:
Latinica

Vrijeme djelovanja:
1910-1972 g.

Funkcije:
Glumica.

VIAF osoba:
315525366

Naslov:

Staal, Viktor

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Viktor Staal (17.02.1909. - 04.06.1982.), austrijski filmski glumac.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

München

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1909-1982 g.

Funkcije:

Glumac

Naslov:

Slezak, Leo

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Leo Slezak (18.08.1873. - 01.06.1946.), češki operni pjevač.

Iznimno nadaren, karijeru je počeo bez ikakve prethodne naobrazbe 1896. u Brnu. Gostujući 1901. u Bečkoj dvorskoj operi oduševio je G. Mahlera, koji ga je odmah angažirao. Godine 1909. otišao je kao gost u Metropol-itan, ali je ostao vezan za Beč, u kojem je 1934. završio karijeru. Slezak je bio osobito cijenjen kao tumač Wagnerovih i Meyerbeerovih likova te kao Verdijev Otello. Bio je miljenik publike, duhovit pisac i uspješan filmski komičar.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Brno (Češka)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Češki

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1873-1946 g.

Funkcije:

Operni pjevač.

VIAF osoba:

29749526

Naslov:

Bubanović, Fran

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Fran Bubanović (Sisak, 19.11.1883. - Zagreb, 06.02.1956.), hrvatski kemičar.

Gimnaziju je završio u Sisku, studirao kemiju i prirodopis na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je 1905. postao asistent. Poslije je srednjoškolski profesor u Bjelovaru i Zagrebu. Godine 1909. dobiva stipendiju za usavršavanje u Nizozemskoj. U zvanje doktora filozofije promoviran 1910. u Beču. Usavršavanje je nastavio u Stockholmu, gdje se posvetio fizikalnoj kemiji otopina. Po završetku specijalizacije u Beču 1918., izabran je za profesora kemije na novoosnovanom Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je utemeljio Zavod za medicinsku kemiju, tu je djelovao kao predstojnik, osim za vrijeme NDH, sve do umirovljenja 1954. Zauzimao se za organizaciju suvremene nastave kemije i eksperimentalni rad studenata. U okviru Sveučilišta razvio je opsežnu znanstvenu i pedagošku djelatnost. Istakao se kao pisac suvremenih sveučilišnih udžbenika. Njegov znanstveni rad uglavnom obuhvaća područje fizikalne kemije, kao i radove iz analitičke kemije i biokemije.

Mjesto (grad/općina):

Bjelovar (BJELOVAR)

Beč (Austrija)

Stockholm

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1883-1956 g.

Funkcije:

Kemičar.

VIAF osoba:

305482079

Naslov:

Gundrum Oriovčanin, Fran Srećko

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Fran Srećko Gundrum Oriovčanin (09.10.1856. - 24.07.1919.), liječnik, kulturni djelatnik i pisac.

Studij medicine završio je 1882. u Beču. Za vrijeme studija bio je predsjednik Hrvatskog akademskog društva 'Velebit', te su njegovim marom 1879. u Zagreb preneseni posmrtni ostaci Petra Preradovića. Djelovao je kao gradski fizik u Brodu na Savi, potom u različitim mjestima u Bugarskoj, a od 1894. do kraja života kao gradski fizik i ravnatelj bolnice u Križevcima te docent higijene na tamošnjem Gospodarskom učilištu. Istaknuo se kao zdravstveni prosvjetitelj i popularizator medicine, promicatelj higijenskoga načina življenja te kao borac protiv alkoholizma i pušenja; plodan medicinski pisac. Bio je osnivač i predsjednik Društva apstinencija Hrvatske i Slavonije, putopisac i književnik, prevoditelj s bugarskoga, numizmatičar i kolekcionar, pokretač i nositelj različitih društvenih djelatnosti u Križevcima.

Mjesto (grad/općina):

Križevci

Osijek (OSIJEK)

Požega (POŽEGA)

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1856-1919 g.

Funkcije:

Liječnik, kulturni djelatnik i pisac.

VIAF osoba:

305500286

Naslov:
Katzler, Vinzenz

Vrsta osobe:
Osoba

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1823-1882 g.

Funkcije:
Slikar i grafičar.

VIAF osoba:
8308702

Naslov:

Pettenkofen, August von

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

August von Pettenkofen (1822. - 1889.), austrijski slikar i litograf. Studirao je (1837. - 1840.) kod Leopolda Kupelwiesera na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Vrijeme djelovanja:

1822-1889 g.

Funkcije:

Slikar.

VIAF osoba:

32832304

Naslov:

A. Paterno's W.e & Sohn

Vrsta osobe:

Pravna osoba/Tijelo

Povijest:

Izdavačka kuća u Beču.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Naslov:
Emile Berté & Cie.

Vrsta osobe:
Pravna osoba/Tijelo

Povijest:
Izdavač.

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Naslov:

Doby, Eugen

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Eugen Doby (1834. - 1907.), mađarski bakropisac, grafičar i slikar 19. stoljeća. Iako je bio vješt slikar, svjetski ugled stekao je prvenstveno kao majstor grafike, posebno u tehnici bakropisa.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Mađarski

Vrijeme djelovanja:

1834-1907 g.

Funkcije:

Bakropisac, grafičar.

VIAF osoba:

165360976

Naslov:

Pieroni, Giovanni Battista

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Giovanni Battista Pieroni (Firenca, 05.03.1586. - Beč, 1654.), arhitekt, matematičar i stručnjak za utvrde.

Od 1620. kao carski službenik bio je zadužen za obrambene građevine u Ugarskoj i Slovačkoj te u Pragu i Beču. U svezi s obranom od Osmanlija i Mlečana djelovao je i na austrijskim područjima na Jadranu. Važan je povijesni izvor njegovo pisano i ilustrirano izvješće (1639.) o stanju utvrda u Kranjskoj, Hrvatskoj, Istri, Goričkoj i dijelu Štajerske. Osim opisa ono sadrži crteže, vedute, tlorise, nacрте, presjeke utvrda i opkopa (između ostalih za Senj, Rijeku, Klanu, Trst i Devin).

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Talijanski

Vrijeme djelovanja:

1586-1654 g.

Funkcije:

Arhitekt, matematičar.

VIAF osoba:

13496384

Naslov:

Kollarz, Franz

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Franz Kollarz (Kolář) (1825. - 1894.), crtač, slikar i litograf. Rođen u Josefstadtu (Josefov, Češka). Studirao je od 1849. do 1855. godine na Akademiji likovnih umjetnosti pod Johannom Peterom Krafftom, aktivan u Beču.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Vrijeme djelovanja:

1825-1894 g.

VIAF osoba:

301805537

Naslov:

Rahl, Karl

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Karl Rahl (1812. - 1865.), austrijski slikar i grafičar.

Školovao se u Beču, Münchenu i Stuttgartu. Živio je u Rimu, a od 1850. godine u Beču, gdje je vodio slikarsku školu i postao profesor akademije. Izveo je u ulju veći broj kompozicija s alegorijskim, historijskim i religioznim temama, portreta te dekorativnih fresaka u Beču, Oldenburgu i Gmundenu.

Mjesto (grad/općina):

Italija

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Vrijeme djelovanja:

1812-1865 g.

Funkcije:

Slikar.

VIAF osoba:

66739416

Naslov:

Horegschy, K.

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Tiskar i litograf, djelovao u Beču.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Naslov:
Begović, Milan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Milan Begović (Vrlika, 19.01.1876. – Zagreb, 13.05.1948.), hrvatski književnik.
Na Sveučilištu u Zagrebu studirao prirodne znanosti, u Beču i Italiji romanistiku i slavistiku. U Beču je i diplomirao 1903. godine. Počeo službovati kao suplent 1896. na gimnaziji u Splitu. Dramaturg u Hamburgu u Deutsches Schauspielhaus od 1909., a 1912–15. dramaturg i redatelj u Neue Wiener Bühne u Beču. God. 1915. mobiliziran i do 1919. uključen u vojne službe. Od 1920. u Zagrebu predavao na Glumačkoj školi i pisao kazališne kritike (Novosti, Večer). Od 1927. ravnatelj Drame HNK u Zagrebu, ali je nakon praizvedbe kazališnoga komada Hrvatski Diogenes (1928.), napisanog prema romanu A. Šenoe, premješten na gimnaziju zbog aluzija na političke prilike u Hrvatskoj; umirovljen 1932. godine. Sud časti Društva književnika Hrvatske kaznio ga je zbog javnog djelovanja u razdoblju NDH 1945. na vremenski određenu šutnju i gubitak građanskih prava.
Prve književne radove, pjesme, objavio je u zadarskome Narodnom listu 1891. godine. S Lj. Wiesnerom uređivao je časopis Kritiku (1921–22.), a s A. B. Šimićem (1923.) i A. Bonifačićem (1932.) Savremenik. Uredio je i antologiju Hrvatska proza XX. stoljeća (1942–43., 2 sveska). Okušao se u gotovo svim književnim vrstama, a bio je i veoma plodan prevoditelj. Prevodio je poeziju G. Carduccija, G. D'Annunzija, J. W. Goethea i H. Heinea, drame C. Goldonija, P. Calderóna de la Barce, F. Schillera, Goethea, H. Kleista, F. Grillparzera, H. Hofmannsthala, H. Ibsena, O. Wildea, M. Maeterlincka, F. Wedekinda, L. Pirandella, D'Annunzija i dr.
Punu pjesničku afirmaciju ostvario je Knjigom Boccadoro (1900.), koja je izašla u jeku moderne, larpurlartističkim, hedonističko-epikurejskim bijegom u svijet snova i erotike. Zbirke pjesama Vrelo (1912.) i Izabrane pjesme (1925.), te tolstojevski humanističko-pacifistički ciklus Život za cara (1904.), nisu više izazivali takva priznanja i pozornost.

Kao dramatičar, pogotovu kao prozaik, Begović ostvaruje trajnije i vrjednije rezultate. Senzibilan artist, teatarski svestrano izobražen, on poznaje suvremenu dramaturgiju i težnje modernoga kazališta, vodi računa o sklonostima publike i nastoji u svojem dramskom stvaranju slijediti aktualna strujanja prihvaćajući i pronalazeći novine u tehnicima i tematici. U većini dramskih djela ostaje ipak vezan za variranje ljubavnih odnosa i lika žene. Begovićeve dramatičarske odlike najizrazitije su u dramama Pustolov pred vratima (1926.) i Bez trećega (1931.). U važnije Begovićeve dramske ostvaraje valja ubrojiti i realističku dramu iz njegova zavičajnog podneblja Stana Biučića (1909.), dvije do tri manje komedije (Menuet, Venus victrix, Biskupova sinovica, sakupljene u knjizi Male komedije, 1921.), mistično-religioznu dramu Božji čovjek (1924.) i komediju Amerikanska jahta u splitskoj luci (1930.), prožetu lirskim akcentima, humornom sjetom i blagom ironijom. Begovićeve su drame uveliko prevedene i igrane u inozemstvu. Napisao je i libreto za operu Ero s onoga svijeta J. Gotovca (1936.).

Mjesto (grad/općina):
Zagreb (ZAGREB)

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1876-1948 g.

Funkcije:

Književnik.

VIAF osoba:

39369250

Naslov:

Mosettig, Julije

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Julije Mosettig (1912. - 1990.), fotograf.

Rođen je u Splitu u stanu u ulici između Biskupove palače i ferate u smjeru Bačvica. Bio je jedno od četvero djece imućne i poznate poznate splitske obitelji Mosettig. Završio je realnu gimnaziju i upisao studij ekonomije u Beču. S dolaskom nacizma u Austriju odustaje od studija oko 1935. godine te se vraća u Split i otvara ugostiteljski objekt. Iz Beča sa sobom donosi Leicu, tip 1, s kojom započinje aktivnije bavljenje fotografijom. Najviše je fotografirao na Bačvicama gdje je boravio sa svojim društvom, a to im je bila i omiljena obiteljska lokacija. Fotografski laboratorij, amaterski, imao je u podrumu obiteljske kuće. Preminuo je 1990. godine.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Split

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1912-1990 g.

Funkcije:

Fotograf.

Naslov:

Leykum, Alois

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Alois Leykum (1801. - 1855.), austrijski litograf, tiskar i izdavač. Djelovao je sredinom 19. stoljeća u Beču.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1801-1855 g.

Funkcije:

Litograf, tiskar i izdavač.

VIAF osoba:

241922004

Naslov:
Gerhart, Heinrich

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Heinrich Gerhart, bečki litograf i tiskar koji je djelovao u 19. stoljeću.

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Njemački

Naslov:

Košutić, August

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

August Košutić (Radoboj kod Krapine, 05.07.1894. - Zagreb, 12.09.1964.), političar.

Završio studij tehnike u Brnu, gdje je neko vrijeme bio asistent. Bio je bliski suradnik i zet Stjepana Radića. Zatvoren početkom 1925. nakon što je na HRSS primijenjena "Obznana". Poslije sporazuma Radić - Pašić imenovan ministrom prometa (1926. - 1927.). Nakon uvođenja Šestosiječanjske diktature po odluci stranke otišao u emigraciju boraveći uglavnom u Beču i djelujući prema Italiji i Njemačkoj. Godine 1937. vrativši se u Zagreb, kao potpredsjednik stranke djelovao u Hrvatskom radničkom savezu. Bio je aktivan pri uspostavi Banovine Hrvatske. Maček ga je predložio za bana, ali ga je knez Pavle odbio. Bio je glavni urednik "Hrvatskog dnevnika". Nakon uspostave NDH više je puta zatvaran te je bio pod stalnim nadzorom. Tijekom 1943. vodio neuspješne pregovore oko stvaranja neustaške vlade, a nakon neuspjeha puča Lorkovića i Vokića, pod prijetnjom uhićenja prešao na partizanski teritorij, gdje su ga partizanske vlasti ubrzo zatvorile. Nakon rata radio u tvornici.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1894-1964 g.

Funkcije:

Političar.

VIAF osoba:

5.131156223659706e+21

Naslov:

Löwy, Josef

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Josef Löwy (16.08.1834. - 24.03.1902.), fotograf, izdavač i tiskar. Rođen je u Bratislavi, a u Beč dolazi 1848. godine gdje uči za litografa i pohađa slikarski tečaj na Akademiji. Prvi fotografski atelje otvara 1856. godine, krajem pedesetih seli u novi dok od 1866. do 1873. godine ima i ljetni atelje u Badenu kod Beča. Izradom fotomehaničkih reprodukcija u tehnici svjetlotiska počinje se baviti 1872. kada otvara atelje za industrijsku fotografiju. Godine 1881. prvi u Austriji nabavlja brzi tiskarski stroj za svjetlotisak te počinje izdavati heliogravure, a 1885. gradi pogon za proizvodnju suhih fotografskih ploča.

Jedan je od ranijih i najplodnijih bečkih fotografa. Snimao je portrete, aktove, umjetnička djela, industriju, bečku arhitekturu, vedute i druge motive. Osnivač je bečkog "Fotografskog udruženja". Sudjelovao je na brojnim izložbama diljem Europe i stekao međunarodnu reputaciju kao fotograf, izdavač i tiskar.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1834-1902 g.

Funkcije:

Fotograf, izdavač i tiskar.

VIAF osoba:

54450189

Naslov:
Ćurčin, Milan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Milan Ćurčin (Pančevo, 14.11.1880. - Zagreb, 20.01.1960.), književnik, kritičar, pjesnik i publicist. Gimnaziju završio u Novom Sadu (1900.), germanistiku i slavistiku studirao na bečkom Sveučilištu gdje je 1905. obranio disertaciju. Nakon toga nastanio se u Beogradu gdje je tiskao svoje zbirke pjesama i književnopovijesne knjige. Kao docent na Filozofskom fakultetu predavao je njemačku književnost i proučavao južnoslavensko-njemačke književne odnose (1907. - 1914.). Prvi svjetski rat proveo u srpskom izaslanstvu u Londonu. Nakon rata nastanio se u Zagrebu i pokrenuo časopis "Nova Evropa" (1920. - 1941.) u kojem su surađivali pisci različitih ideologija. Tijekom 1930-ih sve je očitije napuštao centralističko-unitarističke koncepcije pa je zajedno s grupom hrvatskih intelektualaca (A. Bazala, M. Dežman, I. Meštrović, I. Politeo, I. Trtaglia i dr.) predložio Nacrt ustava kojim je Jugoslaviju trebalo organizirati kao složenu državnu zajednicu. Drugi svjetski rat proveo u Splitu. Od 1947. ponovno je živio u Zagrebu i radio kao član redakcije "Pomorske enciklopedije" Leksikografskog zavoda.

Mjesto (grad/općina):
Novi Sad (Vojvodina)

Beč (Austrija)

Beograd

London

Split

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Srpski

Vrijeme djelovanja:
1880-1960 g.

Funkcije:
Književnik.

VIAF osoba:
24205995

Naslov:

Kršnjavi, Isidor

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Isidor Kršnjavi (Našice, 22.04.1845. - Zagreb, 03.02.1927.), hrvatski slikar, kulturni i javni djelatnik.

U Beču studirao povijest i povijest umjetnosti (1866. - 1869.), godine 1870. promoviran u doktora filozofije. Od 1869. studirao slikarstvo u Münchenu, a od 1873. u Rimu. U Hrvatskoj potaknuo osnivanje Društva umjetnosti (1878.), Muzeja za umjetnost i obrt (1880.), te u suradnji s H. Bolléom, Obrtne škole (1882.). God. 1877. postao prvim profesorom povijesti umjetnosti Zagrebačkog sveučilišta, a bio je i prvi ravnatelj Strossmayerove galerije slika u Zagrebu.

Od 1887. do 1891. studirao pravo u Beču, a od 1891. do 1896. radio kao predstojnik Odjela za bogoštovlje i nastavu Zemaljske vlade (prvi ministar prosvjete), a nakon ostavke na spomenutu dužnost od 1897. ponovno kao sveučilišni profesor. Umirovljen 1918. godine.

U politici je bio pragmatičan, ali i često osporavan. Najprije koristio naklonost Strossmayera (narodnjaci), zatim se priključio mađaronima, a poslije i pravašima (frankovcima). Kao predstojnik Odjela za bogoštovlje i nastavu Zemaljske vlade (1891. - 1896.), proveo niz reformi u srednjoškolskoj i visokoškolskoj nastavi, a za njegove je uprave obnovljen veliki broj crkava i školskih ustanova, među kojima su prostornim sadržajima najbogatije zgrade novih srednjih škola u Zagrebu i gimnazija na Sušaku.

Uz profesuru bavio se likovnom kritikom, sudjelovao u izgradnji Zagreba, a osobit je interes posvetio talijanskoj kulturi i Danteu, čiju je "Božanstvenu komediju" preveo u prozi s opširnim komentarima. Svojim organizatorskim i publicističkim radom obilježio je cijelu kulturnu epohu u Hrvatskoj. Uz brojne članke, radove i oglede napisao i "Memoare" I-II koji su izdani u Zagrebu 1986. godine.

Mjesto (grad/općina):

Našice (NAŠICE)

Beč (Austrija)

München

Rim

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1845-1927 g.

Funkcije:

Slikar i kulturni djelatnik.

VIAF osoba:

12331429

Naslov:

Kallay, Benjamin

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Benjamin Kallay (Budimpešta, 22.12.1839. - Beč, 13.07.1903.), austrougarski političar, diplomat i povjesničar.

Na Sveučilištu u Budimpešti studirao pravo i ekonomiju. Kao dobar poznavatelj jezika i prilika u Srbiji, god. 1868. imenovan za generalnog konzula u Beogradu te je na tom položaju ostao do 1875. godine. Za vrijeme istočne krize najistaknutiji predstavnik Andrásyjeve istočne politike u Mađarskoj. God. 1882. imenovan za zajedničkog austrougarskog ministra financija, u svojstvu kojeg je vršio i upravu nad područjem Bosne i Hercegovine. Na spomenutom je položaju organizirao složen činovnički aparat u kojemu je odvojio civilnu od vojne uprave, zauzimao se za izgradnju željeznice i ulazak austrougarskog kapitala te je pridonio gospodarskoj i kulturnoj modernizaciji BiH.

Godine 1880. izabran u Mađarsku akademiju znanosti.

Mjesto (grad/općina):

Budimpešta

Beograd

Beč (Austrija)

Sarajevo

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1839-1903 g.

Funkcije:

Radio je na razvijanju posebnosti BiH, promičući bošnjaštvo kao nacionalnu pripadnost. Usporedo s političkom, bavio se znanstvenom i publicističkom djelatnošću. Napisao djelo "Istorija Srba" (1877.). Njegov je nedovršeni tekst o prvom srpskom ustanku objavio L. Thallóczy na mađarskom i njemačkom jeziku pod nazivom "Historija srpskog ustanka 1807 - 1810", nešto kasnije napisao je studije "Rusija na istoku" i "Ugarska na granici istoka i zapada". God 1900. izdao anonimni spis na njemačkom "Položaj muhamedanaca u Bosni".

VIAF osoba:

42638451

Naslov:

Spinčić, Vjekoslav

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Vjekoslav Spinčić (Spinčići kraj Kastva, 23.10.1848. - Sušak, 27.05.1933.), političar i povjesničar.

Pučku školu završio u Kastvu, gimnaziju u Rijeci, a teologiju u Gorici i Trstu. Za svećenika zaređen 1872. godine. Nakon toga studirao povijest i geografiju u Pragu i Beču. Bio je nastavnik u Kopru (1876–82.), školski nadzornik u kotarima Kopar i Volosko (1882–88.) i nastavnik u Gorici (1888–92.). Godine 1892. otpušten iz službe jer je na Gospodarskoj izložbi u Zagrebu izjavio da Istra pripada Hrvatskoj.

Uz M. Mandića i M. Laginju najistaknutiji djelatnik drugog naraštaja preporoditelja među Hrvatima u Istri. Od godine 1882. zastupnik Istarskog pokrajinskog sabora, poslanik u Carevinskog vijeću od 1891. do raspada Monarhije, te član Privremenog narodnog predstavništva u Beogradu (1919. - 1920.). Nakon prepuštanja Istre Italiji povukao se iz političkog života do 1931. kada je ponovno bio zastupnik skupštine u Beogradu. Pisati počeo u "Koledarima" (1869. - 1870.), prevodio članke s češkog i objavljivao ih u Vijencu pod pseudonimom Branislav Brežki, a do 1916. godine javljao se i u listu "Naša sloga". Značajnija su mu djela "Hrvatskoj il' Italiji?", "Rieč istarskih Hrvata Talijanom i svim na koje spada" (1890.), "Slavensko bogoslužje u Istri" (1913.), "Narodni preporod u Istri" (u D. Gruber, "Povijest Istre", 1924.) i dr.

Mjesto (grad/općina):

Rijeka (RIJEKA)

Gorica

Trst

Beč (Austrija)

Koper

Volosko (Opatija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1848-1933 g.

Funkcije:

Političar i povjesničar.

VIAF osoba:

50062129

Naslov:

Gavazzi, Milovan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Milovan Gavazzi (Gospić, 18.03.1895. - Zagreb, 20.01.1992.), etnolog i etnomuzikolog.

Nižu pučku školu i prvi razred realne gimnazije završio na Sušaku (1901. - 1905.), a ostale razrede, zajedno s ispitom zrelosti u Zagrebu (1906. - 1913.). Glazbenu naobrazbu stekao u glazbenoj školi Hrvatskog glazbenog zavoda. Godine 1913. upisao filozofiju i kroatistiku povezanu sa studijem slavenskih jezika i kultura na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Posljednji, osmi semestar, šk. god. 1916/1917., odslušao je na Praškom sveučilištu, između ostalih, i kod jednog od najboljih poznavatelja praslavenske i slavenskih kultura, Lubora Niederle. Nakon rada u nekoliko škola, 1919. doktorirao tezom "Ritmika hrvatskih narodnih pjesama" te se u to vrijeme počeo javljati muzikološkim i folklorističkim radovima u raznim časopisima.

Godine 1927. imenovan izvanrednim profesorom etnografije i etnologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je nanovo ustrojio studij etnologije koji je obuhvaćao proučavanje pučke kulture Hrvata i ostalih europskih i izvaneuropskih naroda. U okviru seminara potaknuo je sakupljačku i izdavačku djelatnost te etnografsku kartografiju, a započeo je i sa snimanjem prvih etnografskih filmova.

Godine 1930. imenovan je redovnim profesorom Filozofskog fakulteta. Od 1939. do 1941. vršitelj dužnosti ravnatelja Etnografskog muzeja u Zagrebu. Početkom 1943. imenovan prodekanom Mudroslovnog fakulteta, a tu je dužnost obavljao i u šk. godini 1952/53. Nešto ranije, 1947., preveden je u zvanje redovnog profesora.

U lipnju 1952. imenovan dopisnim članom JAZU, ali se zbog nesporazuma oko uređivanja "Zbornika zanarodni život i običaje Južnih Slavena" kao i nezadovoljstva neprimanjem u redovite članove Akademije, 1959. zahvalio na članstvu. Iako umirovljen 1965. godine, i dalje je nastavio honorarno predavati i sudjelovati u radu poslijediplomskog studija. Bio je urednik više publikacija (npr. "Ethnologica Slavica"), član brojnih društava u zemlji i inozemstvu, radnih zajednica "Alpes Orientales" i "Ethnographia Pannonica", dopisni član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti, dobitnik nagrade za životno djelo (1965.) i Herderove nagrade (1970.). Na dvanaestom kongresu Međunarodne unije antropoloških i etnoloških društava 1988. godine, kao etnologu svjetskog ugleda, dodijeljena mu je posebna plaketa.

Mjesto (grad/općina):

Sušak

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1895-1992 g.

Funkcije:

Tijekom rada samostalno je snimio dvadesetak filmova, a u suradnji još toliko: "Kuhanje mlijeka vrućim kamenjem" (1931.), "Pletenje jalbe" (1934.), "Oranje vignjem" (1935.), "Pogreb na saonicama" (1935.). Od 1930. uključen je u rad "Zbornika za narodni život i običaje Južnih Slavena", a u razdoblju od 1955. do 1960. bio je i urednik te publikacije.

Broj Gavazzijevih objavljenih radova s područja etnografije, etnologije i folkloristike veći je od 330. Objavljivao je uglavnom članke te nekoliko knjiga od koje je najvažnija "Godina dana hrvatskih narodnih običaja", Zagreb, 1939. (1988., 1991.). Najvažnije je članke i rasprave skupio u knjigama "Vrela i sudbine narodnih tradicija", Zagreb, 1978. (prijevodi članka tiskanih u inozemnim publikacijama) i "Baština hrvatskog sela", Zagreb, 1991. (1993.). Glazbene osvrte i etnomuzikološke članke objavljivao je u časopisu "Sv. Cecilija".

Naslov:

Mandić, Ante

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ante Mandić (Trst, 02.06.1881. - Lovran, 15.11.1959.), hrvatski pravnik i političar. Pravo studirao u Beču i Grazu, gdje je i doktorirao. Kao pripravnik radio u Trstu, a zatim kao odvjetnik u Voloskom i Opatiji (od 1908.). Prvi svjetski rat zatekao ga je u Kijevu, pa je 1915. postao predstavnik Jugoslavenskog odbora za Rusiju sa sjedištem u Petrogradu. Od 1917. kao tajnik Odbora vodio kancelariju u Londonu. Dvije godine kasnije vraća se u Kraljevinu SHS i djeluje kao predsjednik Jugoslavensko-čehoslovačke lige. Razočaran razvojem prilika u državi, 1921. se demonstrativno vraća u Opatiju pod talijanskom okupaciju, te radi kao jedan od rijetkih hrvatskih odvjetnika u Istri. God. 1937. napušta područje pod talijanskom okupacijom i seli u Beograd. Poslije travanjskog sukoba 1941. vraća se u Opatiju, surađuje s Oslobodilačkim pokretom, a preko Vatikana održava i veze s vladom u emigraciji. Poslije kapitulacije Italije 1943. postaje predsjednik NOO Opatije, a zatim i vijećnik ZAVNOH-a, te sudjeluje na 2. zasjedanju u Plaškom. Bio je delegat na 2. zasjedanju AVNOJ-a u Jajcu i član njegova Predsjedništva. Objavio je knjigu "Fragmenti za historiju ujedinjenja" (1956.).

Mjesto (grad/općina):

Trst

Beč (Austrija)

Graz

Beograd

Opatija

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1881-1959 g.

Funkcije:

Pravnik i političar.

VIAF osoba:

89259596

Naslov:

Zajc, Ivan ml.

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ivan Zajc ml. (Rijeka, 03.08.1832. - Zagreb, 16.12.1914.), hrvatski skladatelj, dirigent i pedagog.

U ranom djetinjstvu učio glazbu od oca, u šestoj godini javno nastupao svirajući violinu i klavir, a prve je skladbe napisao s dvanaest godina. God. 1850. otišao na Konzervatorij u Milano, gdje je studirao do 1855. godine. Nastavnici su mu bili S. Ronchetti-Monteviti (kontrapunkt i kompozicija), A. Mazzucato (instrumentacija) i L. Rossi (dramska muzika). Za vrijeme studija bio je jedan od najdarovitijih učenika. Njegov je diplomski rad (opera "La Tirolese") nagrađen, te mu je omogućio ostajanje u Milanu. Međutim, zbog obiteljskih se razloga vratio u Rijeku i do 1862. godine djelovao kao nastavnik u Filharmonijskom zavodu. Od 1862. do 1870. boravio u Beču, u kojemu se afirmirao ponajprije kao skladatelj mnogih opereta od kojih je već prva ("Mannschaft an Bord", 1863.), postigla veliki uspjeh kod publike. Na poziv I. Dežmana, F. Markovića, A. Šenoe, P. Pregradovića i J. J. Strossmayera, 1870. godine došao u Zagreb, gdje je postao ravnatelj i dirigent prve stalne hrvatske opere te nastavnik i ravnatelj škole Glazbenog zavoda. Operu je vodio do njezina ukidanja (1889.), a školu do umirovljenja (1908.).

Četiri desetljeća bio je središnja ličnost zagrebačkog glazbenog života, organizator, dirigent i autor opsežnog opusa. Usporedo s organizacijsko-pedagoškom, te izvođačkom djelatnosti, Zajc je stalno skladao, pa je za vrijeme boravka u Zagrebu nastao veći dio njegova opusa koji broji 1200 djela. Po stilu je pripadao izričaju romantike, bio je sljedbenik talijanske operne tradicije, vješt instrumentator i melodičar. Zajčeva najbolja djela treba tražiti među njegovim opernim radovima: opera "Nikola Šubić Zrinski" (1876., skladana na libreto H. Badalića, prema drami T. Körnera), te opere "Pan Twardovski" (1880.) i "Gospoje i husari" (1886.). Od velike su vrijednosti njegovi zborovi "Zrinsko-Frankopanska", "Slijepac Marko", "Večer na Savi", "Glasna jasna" i solo popjevke "Domovini i ljubavi", "Lastavicam", "Vir", ciklus "Mletačke elegije". Ostala su mu važnija djela "Fantasia polacca" op. 617 za klavir i orkestar, operete "Momci na brod" ("Mannschaft an Bord", 1863.), "Boajsijska vještica" ("Die Hexe von Boissy", 1886.), alegorija "Prvi grijeh", te oratorij "Oče naš" (1897.).

Mjesto (grad/općina):

Rijeka (RIJEKA)

Beč (Austrija)

Milano (Italija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1832-1914 g.

Funkcije:

Skladatelj i dirigent.

VIAF osoba:
10654287

Naslov:

Nodilo, Natko

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Natko Nodilo (Split, 31.08.1834. - Zagreb, 21.05.1912.), hrvatski političar, povjesničar i publicist.

Od 1853. studirao je teologiju u Zadru, a 1856. napustio je studij i postao pomoćni učitelj na splitskoj gimnaziji. Od 1857. do 1861. studirao je povijest i geografiju u Beču. Godine 1861. postao je suplent na splitskoj gimnaziji, ali je već iduće godine prešao na mjesto urednika novopokrenutog lista "Il Nazionale" u Zadru. U programskom članku prvoga broja lista iznio je osnovna načela nacionalne i liberalne politike hrvatskih preporoditelja i Narodne stranke. Zastupao je politiku ujedinjenja Dalmacije s Banskom Hrvatskom, koja je došla do izražaja tijekom njegove žestoke polemike s autonomaškim predstavnikom N. Tommaseom. Nekoliko je puta bio sudski proganjan (1863-64.), a potkraj 1866. napušta mjesto urednika lista. Godine 1867. i 1870. bio je izabran za zastupnika u Dalmatinskom saboru. Od 1867. bio je učitelj na zadarskoj gimnaziji, a od 1874. prvi profesor opće povijesti na Sveučilištu u Zagrebu.

Preseljenjem u Zagreb povukao se iz javnog života i posvetio znanstvenom radu. Od 1890. do 1891. bio je rektor Sveučilišta, a 1901. je umirovljen. Godine 1907. izabran je za predsjednika Društva hrvatskih književnika. U povijesnim istraživanjima ponajviše je proučavao ranu srednjovjekovnu povijest Hrvata i jugoistočne Europe. Napisao je prvu opću povijest srednjeg vijeka na južnoslavenskom prostoru. Znanstvenu rasprave objavljivao je u Radu JAZU. Značajnija djela: "Postanje svjetovne papinske vlasti ili pedeset godina talijanske historije" (1878.), "Historija srednjega vijeka za narod hrvatski i srpski" (I.-III, 1898. - 1905.).

Mjesto (grad/općina):

Split

Beč (Austrija)

Zadar

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1834-1912 g.

Funkcije:

Političar, povjesničar.

VIAF osoba:

44422505

Naslov:

Trumbić, Ante

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ante Trumbić (Split, 17.05.1864. - Zagreb, 17.11.1938.), političar. Gimnaziju završio u Splitu, pravo studirao u Zagrebu, Beču i Grazu, gdje je 1890. i doktorirao. Radio kao odvjetnik u Splitu te se posvetio politici (pristaša Stranke prava). Zajedno s F. Supilom sudjelovao u inicijativama za ujedinjenje pravaških grupa u Dalmaciji. God. 1895. izabran za poslanika u Dalmatinskom saboru, a 1897. i u Carevinskom vijeću u Beču. Nakon izbijanja narodnog pokreta u Hrvatskoj 1903., s P. Čingrijom, J. Biankinijem, F. Supilom i J. Smodlakom pokrenuo politiku novoga kursa, čiji je program iznio u znamenitom govoru pred zastupnicima Dalmatinskog sabora. Veliku je ulogu imao i pri donošenju Riječke rezolucije (1905.), te stvaranju Hrvatsko-srpske koalicije, koja se uz potporu mađarskih političara trebala suprotstaviti bečkoj politici. God. 1905. izabran za gradonačelnika Splita. Uoči Prvog svjetskog rata zauzimao se za oslobođenje i ujedinjenje Južnih Slavena izvan Austro-Ugarske. Po izbijanju sukoba emigrirao u Italiju, gdje je s F. Supilom i I. Meštrovićem, nastojao spriječiti davanje teritorijalnih obećanja Italiji. Nakon formiranja Jugoslavenkog odbora u Parizu (30.04.1915.), izabran za njegova predsjednika. Uskoro se razišao s dotadašnjim bliskim suradnikom F. Supilom na pitanjima odnosa Odbora prema srpskoj vladi, kao i na pitanjima koncepcije nove države koja se trebala stvoriti nakon završetka rata. Smatrajući da se pod svaku cijenu mora očuvati zajednička politika sa Srbijom i bojeći se talijanskih zahtjeva za Dalmacijom te mogućom diobom hrvatske obale između Srbije i Italije, popuštao je pred pritiscima N. Pašića i srpske vlade i njihovim odbacivanjem federalističkog uređenja buduće države. Supotpisnik Krfske deklaracije (1917.) i Ženevskog sporazuma (1918.), u kojima se zalagao za zajednicu utemeljenu na ravnopravnosti naroda. Nakon rata prvi ministar vanjskih poslova Kraljevine SHS, zastupao interese spomenute države na Mirovnoj konferenciji u Parizu. Poslije objave Rapallskog ugovora (1920.), dao ostavku i prešao u opoziciju. Kasnije se opredijelio za federalističku koncepciju, osobito nakon uspostave Vidovanskog ustava. Nakon atentata u Narodnoj skupštini, blisko surađivao s HSS-om, god. 1931. branio V. Mačeka pred Sudom za zaštitu države, a godinu kasnije i formalno pristupio HSS-u, te ušao u uže vodstvo stranke. Na sjednici Izvršnog odbora Seljačko-demokratske koalicije u studenom 1932. formulirao Zagrebačke punktacije. U to se vrijeme počeo zalagati za konfederalizam, smatrajući da federalistička koncepcija više nije sigurna garancija hrvatske nacionalne posebnosti i samostalnosti.

Mjesto (grad/općina):

Split

Beč (Austrija)

Graz

London

Pariz

Italija

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:
Latinica

Vrijeme djelovanja:
1864-1938 g.

Funkcije:
Političar.

Naslov:

Šafranek-Kavić, Lujo

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Lujo Šafranek-Kavić (Zagreb, 12.10.1882. - Zagreb, 18.07.1940.), hrvatski skladatelj i glazbeni kritičar.

Pučku i srednju školu, te muzičku školu Glazbenog zavoda polazio u Zagrebu. Na ovoj posljednjoj nastavnici su mu bili Nova, Stöckl, Jilek i Barbot-Krežma. Osim toga glazbu je učio u Beču (kod F. Dugana i V. Kolan-dera) i u Grazu. Godine 1901. završio kadetsku školu u Trstu i postupno napredovao do čina potpukovnika u Glavnom stožeru. Međutim, 1920. napušta vojničku karijeru i u potpunosti se posvećuje glazbi. Od 1921. godine tajnik, a kasnije i ravnatelj međunarodnog sajma Zagrebačkog zbora. U zagrebačkim je dnevnim listovima ("Obzor", "Jutarnji list" i dr.) bilježio i komentirao najvažnija zbivanja zagrebačkog glazbenog života. Objavljivao je i u glasilu "Sv. Cecilija". Po skladateljskom opredjeljenju bio je kasni romantik. Najpoznatija su mu djela opere "Hasanaginica" (1921.) i "Medvedgradska kraljica" (1925.), baleti "Figurine" (1922.) i "San-je" (1931.), "Simfonijske varijacije na staru hrvatsku temu za orkestar" (1937.), te ciklus "Kajkavske popevke", "Procesija i Balada" (1922. - 1924.) za glas i klavir na tekstove Dragutina Domjanića i dr.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Graz

Trst

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1882-1940 g.

Funkcije:

Skladatelj i glazbeni kritičar.

VIAF osoba:

305476650

Naslov:

Štampar, Andrija

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Andrija Štampar (Brodski Drenovac, 01.09.1888. - Zagreb, 26.06.1958.), hrvatski liječnik, specijalist higijene i socijalne medicine. Pohađao gimnaziju u Vinkovcima, medicinu studirao u Beču gdje je 1911. promoviran. Od 1913. općinski liječnik u Novoj Gradiški. God. 1919. postavljen za načelnika higijenske službe Ministarstva narodnog zdravlja u Beogradu. Njegov je rad na čelu higijenske službe do 1923. uglavnom imao teorijsko-organizacijski karakter, dok je u razdoblju do 1930. bio posvećen sustavnoj izgradnji zdravstvenih ustanova. God. 1931. prijevremeno umirovljen. Izabran za redovnog profesora higijene i socijalne medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu (na kojemu je socijalnu medicinu predavao od 1922.), ali taj izbor nije bio potvrđen pa je Štampar otišao u inozemstvo. Kao gost-profesor (i ekspert Higijenske organizacije Društva naroda), od 1931. do 1933. držao predavanja iz higijene i socijalne medicine na medicinskim fakultetima i higijenskim zavodima u Nizozemskoj, Njemačkoj, Poljskoj, Čehoslovačkoj, Mađarskoj, Grčkoj, Turskoj i Španjolskoj. Od 1933. do 1936. godine boravio u Kini, gdje je kao ekspert Higijenske organizacije Društva naroda, pomagao kineskoj vladi u reorganiziranju javne zdravstvene službe. God. 1938. za boravka u SAD-u, održao niz predavanja na Harvardu, Yaleu, Cornellu, Columbiju, Kaliforniji i drugim sveučilištima. Sljedeće se godine, nakon potvrde njegova izbora za profesora Medicinskog fakulteta u Zagrebu, vratio u Hrvatsku. Od 1941. do kraja rata bio je u zatvoru i internaciji u Grazu. Po završetku rata ponovno radio kao profesor higijene i socijalne medicine, te direktor Škole narodnog zdravlja u Zagrebu (koja je na njegovu inicijativu i uz financijsku i tehničku pomoć Higijenske organizacije Društva naroda i Rockefellerove fundacije bila osnovana 1927.). Kao višegodišnji dekan Medicinskog fakulteta u Zagrebu (1952. - 1957.), proveo je uspješnu reformu nastave (proširenje nastavnog plana, povećanje praktičnog dijela nastave i dr.), a njegovim je zaslugama osnovana Viša škola za medicinske sestre u Zagrebu i Medicinski fakultet u Rijeci. Rektor sveučilišta u Zagrebu (1945. - 1946.), te redoviti član i predsjednik JAZU (1947. - 1958.), u sklopu koje je osnovao Institut za higijenu rada. God 1946. Štampar je izabran za predsjednika Interimne komisije koja je vršila dužnosti Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) do ratifikacije njezina ustava, u izradi kojeg je i sam sudjelovao. Predsjedavao Prvoj svjetskoj zdravstvenoj skupštini održanoj u Ženevi 1848. godine, a bio je i prvi potpredsjednik ekonomskog i socijalnog vijeća OUN-a. God. 1955. dodijeljena mu je nagrada Leóna Bernarda, najveće međunarodno priznanje za zasluge na polju socijalne medicine. Napisao niz radova iz područja higijene i socijalne medicine.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Nova Gradiška (NOVA GRADIŠKA)

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1888-1958 g.

Funkcije:

Liječnik.

VIAF osoba:

72430249

Naslov:

Dvorniković, Vladimir

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Vladimir Dvorniković (Severin na Kupi, 28.07.1888. - Beograd, 30.09.1956.), filozof.

Gimnaziju pohađao u Zemunu i Sarajevu (1898. - 1906.). Filozofiju studirao u Beču (od 1906.), gdje je i doktorirao (1911.) kod F. Jodla tezom "Von der Notwendigkeit der psychologischen Begründung Erkenntnistheorie". Od 1910. nastavnik Velike realke u Sarajevu, od 1917. gimnazije u Bihaću, a od 1918. Kraljevske muške učiteljske škole u Zagrebu. Od 1925. do 1926. u istom je gradu radio kao redoviti profesor na Filozofskom fakultetu.

Održao je više od 400 predavanja u zemlji i inozemstvu (Beč, Prag, Zürich). Godine 1933. u Beogradu postavljen za inspektora, a zatim i za pomoćnika ministra prosvjete. Od 1945. do 1950. radio u Savjetu za građevinarstvo i građevinsku industriju, a od 1953. kao stalni honorarni nastavnik Brodarske srednje tehničke škole.

Mjesto (grad/općina):

Zemun

Sarajevo

Beč (Austrija)

Bihać

Beograd

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1888-1956 g.

Funkcije:

Objavljivao je rasprave, studije, eseje, članke i prikaze u periodikama "Omladina" (1909., 1918.), "Nastavni vjesnik" (1910. - 1911., 1919. - 1920.), "Hrvatska njiva" (1917. - 1926.), "Nova Evropa" (1920. - 1922.), "Europäische Revue" (1926.), "Letopis Matice srpske" (1927., 1938. - 1940.) "Republika" (1956.) i dr.

Najznačajnija djela su mu "Karakterologija Jugoslovena" (1939.) i "Savremena filozofija" I i II (1919., 1920.). Od 1930. bavio se i slikarstvom.

Naslov:

Pabst, George Wilhelm

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Georg Wilhelm Pabst (27.08.1885. - 29.05.1967.), njemački filmski redatelj austrijskoga podrijetla.

Dvije godine studirao na Bečkoj akademiji za primijenjenu umjetnost, 1905. u Zürichu učio glumu i nastupao u kazalištu. Potom glumio pa režirao u Salzburgu i Berlinu, a 1910. u njemačkom kazalištu u New Yorku. Nakon I. svjetskog rata ponovno u Beču i Berlinu, gdje je glumio i na filmu. Od 1922. bio scenarist i asistent režije u filmovima Carla Froelicha, a kao redatelj debitirao 1923. filmom Blago (Der Schatz) pod utjecajem ekspresionizma. Jedan od vodećih njemačkih i svjetskih redatelja postao je filmom Ulica bez radosti (Die Freudlose Gasse, 1925.); prikazujući tragične živote stanovnika u jednoj bečkoj ulici za ekonomske krize nakon I. svjetskog rata, taj film reprezentativan je za struju tzv. uličnih filmova (Strassen Filme). Slijede onirička ilustracija Freudove psihoanalize Tajne jedne duše (Geheimnisse einer Seele, 1926.), Ljubav Jeanne Ney (Die Liebe der Jeanne Ney, 1927.), prema romanu I. Erenburga, te po mnogim mišljenjima njegov najuspjeliji film Pandorina kutija (Die Büchse der Pandora, 1928.).

Davši značajan prinos svim strujama njemačkoga nijemoga filma, a socijalnomu i psihološkom filmu i u svjetskim razmjerima, Pabst je uspješno prihvatio zvučni medij antimilitarističkim filmom Zapadno bojište 1918 (Westfront 1918, 1930.), adaptacijom Brechtove Prosjačke opere (Die Dreigroschenoper, 1931.) i dramom Drugarstvo (Kameradschaft, 1931.), koja je propagirala zbližavanje među narodima. Nakon dolaska nacionalsocijalista na vlast, do 1939. režirao je u inozemstvu, a od 1939. u Beču, što je izazvalo reakcije antifašističkih krugova u svijetu, iako Pabst nije režirao ni jedno pronacističko djelo. Povukao se 1957. godine. Ostali značajniji filmovi: Kriza (Abwege, 1928.), Dnevnik izgubljene (Das Tagebuch einer verlorenen, 1929.), Don Quijote (1933., s F. I. Šaljapinom u naslovnoj ulozi) i Gospođica doktor (Mademoiselle Docteur, 1939.) – oba u Francuskoj, Komedijaši (Komödianten, 1941.), Paracelsus (1943.), Proces (Der Prozess, 1948.).

Mjesto (grad/općina):

New York (New York)

Beč (Austrija)

Berlin

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1885-1967 g.

Funkcije:

Redatelj.

VIAF osoba:

71429614

Naslov:

Belamarić, Miro

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Miro Belamarić (Šibenik, 09.02.1935. - Beč, 06.03.2017.), hrvatski dirigent i skladatelj.

Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu završio studij dirigiranja i kompoziciju. Godine 1958–59. glazbeni urednik i dirigent Radio-televizije Zagreb, 1959–63. dirigent kazališta Komedija (1961–63. glazbeni voditelj), a od 1964. najprije zborovođa te dirigent opere HNK-a u Zagrebu (od 1978. do 1990. prvi dirigent). Od početka 1990-ih živio u Beču. U inozemstvu gostovao u operama u Beču, Münchenu, Berlinu i drugdje te dirigirao mnogobrojnim simfonijskim djelima. Kao skladatelj pokazivao sklonost prema scenskim oblicima (opere Ljubav don Perlimplina, 1975.; Don Juan – buntovnik za sva vremena, 1983.; Priče iz Bečke šume, 1993.). Kao dirigent prednost je davao djelima kasne romantike i velikim operama bogate scene.

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1935-2017 g.

Funkcije:

Dirigent, skladatelj.

VIAF osoba:

76194538

Naslov:

Oswald, Richard

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Richard Oswald (05.11.1880. - 11.09.1963.), njemački redatelj i producent austrijskog podrijetla. U Beču privatno uči glumu i otpočinje kazališnu karijeru. Od 1910. u Düsseldorfu (gdje glumi i na filmu), a od 1913. u Berlinu (gdje se kao dramaturg i reklamni agent potpuno posvećuje filmu). Redateljsku karijeru počinje pacifističkim filmom Željezni križ (Das eiserne Kreuz, 1914.) koji, zbog početka I svj. rata, nikad nije prikazan. Vrlo plodan i komercijalno uspješan, 1916. osniva vlastitu proizvodnu kuću Richard Oswald-Film GmbH. Razvivši se postupno u jednoga od značajnijih njemačkih redatelja nijemog razdoblja, režira najrazličitije žanrove: melodrame (npr. Jettchen Gebert, 1918., u 2 dijela; Kolo — Das Reigen, 1920.), filmove fantastike (npr. Hoffmannove priče — Hoffmann's Erzählungen, 1915.; Strašne priče — Unheimliche Geschichten, 1919.; Kurfürstendamm, 1920.), povijesne filmove (npr. Lucrezia Borgia, 1922.), pustolovne filmove, ekranizacije književnih djela, socijalnokritičke filmove kao i dr. Godine 1933. emigrira u Francusku i Veliku Britaniju, potom u SAD; nije se uspio prilagoditi studijskom sistemu, pa je ondje režirao samo tri filma i jednu tv-seriju. Vrativši se 50-ih godina u SR Njemačku, ne uspijeva obnoviti filmsku karijeru, već se kao dramaturg bavi kazalištem. Snimio je golem broj filmova; sa sigurnošću mu se može pripisati oko 80 nijemih i oko 25 zvučnih.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Berlin

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1880-1963 g.

Funkcije:

Redatelj

Naslov:

Tiller, Anton

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Anton Tiller (19.11.1881. - 25.11.1967.), austrijski glumac.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1881-1967 g.

Funkcije:

Glumac

Naslov:

Lorre, Peter

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Peter Lorre (26.06.1904. - 23.03.1964.), njemačko-američki glumac. Rođen u židovskoj obitelji u Ugarskoj koja je za I. svjetskog rata preselila u Beč. Glumiti je počeo u Beču, a potom nastupao u švicarskim, austrijskim i njemačkim kazalištima. Na filmu od 1928., isprva u neapaženim ulogama, a proslavio se ulogom psihopatskog ubojice u filmu M (1931.) Fritza Langa. Nakon dolaska nacionalsocijalista na vlast emigrirao u Francusku, Veliku Britaniju i napokon u Hollywood. U SR Njemačkoj režirao je 1951., u ekspresionističkoj maniri, film o suočavanju s nacizmom Izgubljen (Der Verlorene). Poslije mu karijera stagnira te nastupa na televiziji te naposljetku u niskobudžetnim produkcijama filmova strave producenta Rogera Cormana.

Ostali značajniji filmovi: Čovjek koji je previše znao (The Man Who Knew Too Much, 1934.), Tajni agent (Secret Agent, 1935.), oba u režiji Alfreda Hitchcocka, Zločin i kazna (Crime and Punishment, Joseph von Sternberg, 1935.), Malteški sokol (The Maltese Falcon, John Huston, 1941.), Casablanca (Michael Curtiz, 1942.), Arsen i stare čipke (Arsenic and Old Lace, Frank Capra, 1944.).

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Sjedinjene Američke Države

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Engleski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1904-1964 g.

Funkcije:

Glumac.

VIAF osoba:

24781764

Naslov:

Bohanec, Mirjana

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Mirjana Bohanec (02.10.1939.), hrvatska sopranistica.

Školovala se u Zagrebu, usavršavala u Salzburgu i Beču. Od 1969. solistica Zagrebačke opere, nastupala i u Bečkoj komornoj operi, nastupala na koncertima i filmu (Tko pjeva, zlo ne misli, 1971.). Dobitnica nagrade "Milka Trnina". Bila ataše za kulturu u veleposlanstvu RH u Beču.

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1939 g.

Funkcije:

Sopranistica.

VIAF osoba:

3.6831715947491036e+21

Naslov:

Aslan, Raoul

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Raoul Aslan (16.10.1886. - 18.06.1958.), austrijski glumac grčkog podrijetla. Glumio je od 1906. godine, a od 1920. bio je prvak bečkoga Burgtheatera. Isticao se u herojskim likovima Shakespeareovih tragedija i u romantičnom repertoaru. Nastupao 1928. i 1929. u Zagrebu; sudjelovao u nekoliko filmova.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1886-1958 g.

Funkcije:

Glumac

Naslov:
Neumann, Leopold Theodor

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Nakladnik i litograf iz Beča.

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Njemački

Naslov:

Herkalović, Stefan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Stefan Herkalović (1810. - 1866.), srpski oficir i diplomat. Godine 1837. napustio je službu u austrijskoj vojsci; prešavši u Srbiju 1837. upravljao vojnom školom u Požarevcu do njezina ukidanja 1838. godine. Potom prešao u Zagreb i kao pristaša ilirske ideje i suradnik Lj. Gaja putovao je po Bosni i Dalmaciji 1838–39. Kao osoba povjerenja I. Garašanina postao je (1842.) načelnik vojnog odjeljenja u Beogradu. U ožujku 1848. pridružio se hrvatskom izaslanstvu u Beču. Godine 1852. u srpskoj je vladi bio visoki činovnik "po posebnih poručenijih".

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Srpski

Vrijeme djelovanja:

1810-1866 g.

Funkcije:

Političar

Naslov:

Ivanišević, Frano

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Frano Ivanišević (01.01.1863. - 04.06.1947.), hrvatski javni djelatnik i etnograf. Župnik u Vranjicu, Solinu i Jesenicama; narodni zastupnik u Carevinskome vijeću u Beču (1907–11.). Osnivao seoske blagajne, borio se za uvođenje glagoljice u liturgiju i dr. Pisao o gospodarskim, društvenim, prosvjetnim i političkim pitanjima. Monografija Poljica: narodni život i običaji (Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena, Zagreb, 1903–10.; Split 1987.) osobito je vrijedan etnografski izvor o životu i tradicijskoj kulturi poljičkoga kraja s prijelaza iz 19. u 20. stoljeće. Pokrenuo i uređivao Pučki list, Zadrugar, Pučke novine, Pučku prosvjetu.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Jesenice

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1863-1947 g.

Funkcije:

Svećenik i javni djelatnik

Naslov:

Kumičić, Eugen

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Eugen (Evgenij) Kumičić (Brseč, 11.01.1850. - Zagreb, 13.05.1904.), hrvatski književnik.

Studij povijesti, zemljopisa i filozofije završio u Beču 1873. godine. Godine 1874. bio je suplent u splitskoj gimnaziji, 1875. otišao je na dvogodišnji studijski boravak u Pariz, gdje je na izvoru čitao Zoline programatske tekstove te upoznao ne samo naturalističke ideje i programe nego i tadašnju trivijalnu književnost. Od 1879. živio je u Zagrebu. Do 1883. bio je gimnazijski profesor, a nakon toga, kao radikalni starčevićanac, posvetio se političkom životu te postao zastupnik Stranke prava u Hrvatskome saboru. Uređivao je pravaške listove i časopise: Hrvatsku vilu, Slobodu i Hrvatsku. Pisao je i pod pseudonimom Jenio Sisolski. Slijedeći praksu europskih prozaika, Kumičić je 1883., kada je već imao nekoliko objavljenih romana (Olga i Lina, 1881.; Jelkin bosiljak, 1881.; Primorci, 1882.), u Hrvatskoj vili objavio programatski tekst O romanu, u kojem se zauzimao za teme iz zbiljskoga života.

Stilski su najdotjeranija Kumičićeva ratna sjećanja Pod puškom (Balkan, 1886.). U tekstovima potresnih naturalističkih detalja iznio je svoje jednogodišnje dobrovoljačko vojničko iskustvo iz rata u Bosni. Veliku popularnost kod čitatelja stekao je povijesnim romanima Urota Zrinsko-Frankopanska (Dom i svijet, 1892–93.) i Kraljica Lepa ili Propast kraljeva hrvatske krvi (1902.).

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1850-1904 g.

Funkcije:

Književnik.

VIAF osoba:

42148505

Naslov:

Lanzedelli, Josef

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Josef Lanzedelli (1774. - 1832.), litograf i miniaturist; rođen Ampezzo.

Jedan od prvih umjetnika koji su radili u litografiji u boji. Radio je u Veneciji i Beču.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Venecija

Pravni status osobe:

fizička osoba

Vrijeme djelovanja:

1774-1832 g.

Funkcije:

Litograf.

VIAF osoba:

96092860

Naslov:

Bermann, Joseph

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Joseph Bermann (Beč, 1810. - Beč, 1886.), austrijski trgovac umjetninama i glazbom, nakladnik i pisac. Bio je povezan s poznatom bečkom tvrtkom "J. Bermann und Sohn", koja je djelovala na području izdavaštva, prodaje grafika, umjetnina i glazbenih izdanja. Naslijedio je obiteljsku tradiciju koju je započeo njegov otac koji je početkom 19. stoljeća preuzeo uglednu bečku izdavačku kuću obitelji Eder.

Zanimljivo je da je Joseph Bermann objavljivao i pod pseudonimom Benno Phisemar.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Vrijeme djelovanja:

1810-1886 g.

Funkcije:

Nakladnik, trgovac umjetninama i glazbom.

VIAF osoba:

306411477

Naslov:
Veith, Gustav

Vrsta osebe:
Osoba

Povijest:
Izdavač.

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Pravni status osebe:
fizička osoba

Naslov:
Göbel, Carl

Vrsta osebe:
Osoba

Povijest:
Litograf.

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Pravni status osebe:
fizička osoba

Naslov:

Weixlgärtner, Eduard

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Eduard Weixlgärtner (1816. - 1873.), slikar i litograf.

Rođen u Ofenu (Budimpešta, Mađarska). Od 1831. do 1837. studirao je na Bečkoj akademiji kod C. Gsellhofera i J. Mössmera, a kasnije je postao poznat prvenstveno kao litograf djela drugih umjetnika - između ostalih, litografirao je preko 100 slika F. Gauermannna - a rjeđe i svojih vlastitih. Uglavnom je radio za bečke izdavače M. Trentsenskyja, F. Paterna i L.T. Neumannna. Umro je u Beču u studenom 1873. godine.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Mađarski

Vrijeme djelovanja:

1816-1873 g.

Funkcije:

Slikar i litograf.

VIAF osoba:

305273769

Naslov:

Benedetti, Thomas

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Tommaso Benedetti (1796. - 1863.), slikar i bakrorezac talijanskog podrijetla koji je veći dio života djelovao u Beču. Rođen je 1797. u Londonu, a umro 1863. u Beču. Bio je poznat po izradi portreta i reprodukcija umjetničkih djela tehnikom bakroreza.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Talijanski

Vrijeme djelovanja:

1796-1863 g.

Funkcije:

Slikar, graver.

VIAF osoba:

56485921

Naslov:
Pippich, Karl

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Karl Pippich (25.09.1862. - 26.09.1932.), austrijski žanrovski, pejzažni i vojni slikar i akvarelist. Pippich je studirao na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču kod Carla Rudolfa Hubera i Augusta Eisenmengera. Bio je portretist za grad Beč na prijelazu stoljeća, slikar bitaka i pejzaža, osobito u akvarelu. Izradio je niz velikih prizora iz pohoda u Bosnu.

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Njemački

Vrijeme djelovanja:
1862-1932 g.

Funkcije:
Slikar.

VIAF osoba:
69675508

Naslov:

Teuber, Oskar Karl

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Oskar Karl Teuber (1852. - 1901.), kazališni povjesničar, novinar i pisac. U svojim brojnim, uglavnom veličajućim publikacijama o povijesti austrijske vojske, promovirao je njezinu ključnu ulogu u održavanju jedinstva monarhije. Vrhunac ovog djela bio je ilustrirani magnum opus "Austrijska vojska od 1700. do 1867." (1895., ponovno tiskano 1971.) i "Povijesne legije Habsburgovca" (1896.). Teuber, dobitnik brojnih domaćih i stranih odlikovanja i nagrada, postao je vladin savjetnik 1896., vitez Reda Franje Josipa 1892., a primio je Red Željezne krune trećeg stupnja 1898. godine.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1852-1901 g.

Funkcije:

Kazališni povjesničar, novinar i pisac.

VIAF osoba:

2.442149068485666e+21

Naslov:
Székely, Bertalan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Bertalan Székely (1835. - 1910.), mađarski slikar i portretist. Jedan od najvažnijih mađarskih slikara 19. stoljeća, poznat prvenstveno po povijesnom slikarstvu u romantičarskom i akademskom stilu. Studirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Beču, a kasnije u Münchenu. Većinu života djelovao je u Mađarskoj, gdje je postao jedan od vodećih umjetnika nacionalnog preporoda. Njegove slike često prikazuju važne događaje iz mađarske povijesti i naglašavaju teme junaštva, nacionalnog identiteta i žrtve.

Mjesto (grad/općina):
Budimpešta

Beč (Austrija)

München

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Mađarski

Vrijeme djelovanja:
1835-1910 g.

Funkcije:
Slikar, portretist, akvarelist.

VIAF osoba:
53087889

Naslov:

Engerth, Eduard von

Vrsta osobe:

Osoba

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1818-1897 g.

Funkcije:

Slikar, portretist.

VIAF osoba:

39650884

Naslov:

K.u.K. General-Genie-Direction

Vrsta osobe:

Pravna osoba/Tijelo

Povijest:

Središnja (vrhovna) tehnička i upravna institucija za vojno inženjerstvo i graditeljstvo u Austro-Ugarskoj Monarhiji, sa sjedištem u Beču.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Naslov:

Pavelić, Ante st.

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ante Pavelić (19.05.1869. - 11.02.1938.), hrvatski političar.

Nazivan zubar ili stariji zbog razlikovanja od poglavnika A. Pavelića. Studirao medicinu u Grazu i Beču, gdje je doktorirao 1896. godine. Od 1897. radio kao zubar u Zagrebu, a 1896. bio je izabran za gradonačelnika Koprivnice. Bio je član Čiste stranke prava, a od 1906. narodni zastupnik u Hrvatskom saboru. Nakon rascjepa u Stranci prava (1908.) pristupio M. Starčeviću i nakon njegove smrti (1917.) postao predsjednik Starčevićeve stranke prava. Bio je jedan od glavnih organizatora i potpredsjednik Narodnoga vijeća Države SHS 1918. godine. U ime izaslanstva Narodnoga vijeća pročitao 01.12.1918. u Beogradu, pred srpskim regentom Aleksandrom I. Karađorđevićem, adresu o ujedinjenju Države SHS s kraljevinama Srbijom i Crnom Gorom. Kao predsjednik Narodnoga kluba sudjelovao u radu Privremenoga narodnoga predstavništva. Nakratko se povukao iz politike, a potom postao član Demokratske stranke i predsjednik Oblastnoga odbora stranke za Zagreb. Početkom 1932. bio je imenovan senatorom te je predsjedao Senatom Kraljevine Jugoslavije. Napisao brošuru Stvaranje Narodnog vijeća (1935.).

Mjesto (grad/općina):

Gospić

Graz

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1869-1938 g.

Funkcije:

Političar.

VIAF osoba:

305857641

Naslov:

Krauss, Werner

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Werner Krauss (Gestungshausen kraj Coburga, 23.06.1884. - Beč, 20.10.1959.), njemački glumac.

Karijeru je započeo kao član putujuće kazališne družine, poslije je nastupao u više kazališta, 1913–24. i 1926–31. u Deutsches Theateru M. Reinhardta u Berlinu, a 1933–44. i 1948–59. u bečkome Burgtheateru. Afirmirao se u doba ekspresionističkih scenskih ostvarenja u dramama F. Wedekinda i u realističkim komadima H. Ibsena i G. Hauptmanna. Istaknuo se i ulogama Falstaffa u Henriku IV., Polonija u Hamletu i Shylocka u Mletačkome trgovcu W. Shakespearea. Od 1914. glumio i na filmu te postao vodeći glumac njemačkog ekspresionizma.

Izvan Njemačke postao je poznat tumačenjem naslovnoga lika u filmu Kabinet doktora Caligarija (Das Kabinett des Doctor Caligari, 1919.) R. Wienea, a slijede većinom karakterne i za to razdoblje reprezentativne uloge u Muzeju voštanih figura (Das Wachsfigurenkabinett, 1924.) P. Lenija, Tartuffeu (Tartüff, 1925.) F. W. Murnaua. Nakon dolaska nacista na vlast postao je, uz G. Gründgensa, H. Georgea i E. Janningsa, vodećim "državnim glumcem"; nastupao u biografskim filmovima (npr. Robert Koch, 1939., Hansa Steinhoffa, i Paracelsus, 1943., G. W. Pabsta), ali i u antisemitskom filmu Židov Süß (Jud Süß, 1940.), V. Harlana. Nakon završetka II. svjetskog rata privremeno mu je bilo zabranjeno nastupanje. Objavio je memoare Drama mog života (Das Schauspiel meines Lebens, 1958.).

Mjesto (grad/općina):

Berlin

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1884-1959 g.

Funkcije:

Glumac.

VIAF osoba:

100913991

Naslov:

Tresić-Pavičić, Ante

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ante Tresić-Pavičić (Vrbanj na otoku Hvaru, 10.07.1867. - Split, 27.10.1949.), književnik i političar.

Gimnaziju polazio u Splitu, Zadru i Kotoru, gdje je i maturirao. Filozofiju, povijest i zemljopis studirao na Sveučilištu u Beču, gdje je 1892. doktorirao disertacijom "Kritičko razmatranje Leibnitzova determinizma". Filozofske je rasprave pisao i kasnije, ali se već od mladih dana isticao pjesničkim radom pišući pod pseudonimom Mosorski guslar.

Osim književnošću, bavio se publicistikom i politikom. God. 1906. izabran za zastupnika u Carevinskom vijeću, a nakon izbijanja rata interniran zbog protuaustrijske orijentacije. Po izlasku iz internacije (1917.), održao čuveni prosvjedni govor u Bečkom parlamentu. U Puli je preuzeo brodovlje od pobunjenih mornara i o tome obavijestio Antantu.

Poslije rata radio kao diplomatski predstavnik Kraljevine SHS u Madridu i Washingtonu (1919. - 1927.). God. 1931. umirovljen.

Napisao više zbirki pjesama "Glasovi s mora Jadranskoga", 1891.; "Nove pjesme", 1894.; "Đuli i zumbuli", 1900.; "Sa kninske tvrđave", 1902.; "Sutonski soneti", 1904. i dr.), drama s motivima iz nacionalne i klasične povijesti ("Ljutovid Posavski", 1894.; "Simeon Veliki", 1897.; "Katarina Zrinska", 1899.; "Finis reipublicae", 1902.; "Ciceronovo progonstvo", 1909.; "Katon Utički", 1911. i dr.) romana i pripovijesti ("Sudbina izdajice", 1894.; "Izgubljeni ljudi", 1894.; "Pobjeda krieposti", 1898.; "Moć ljepote", 1905.), putopisa ("Po moru", 1897.; "Poleti okolo Biokova", 1902.; "Po Ravnim kotarima", 1906.; "Preko Atlantika do Pacifika", 1907.), te rasprava koje je objavljivao u "Vijencu", "Prosvjeti", "Nadi", "Životu" i drugim listovima. God. 1893. u Zagrebu osnovao beletristički list "Prosvjeta", a 1897. u Splitu pokrenuo književnu reviju "Novi vijek".

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Split

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1867-1949 g.

Funkcije:

Političar i književnik.

VIAF osoba:

54955660

Naslov:

Dragičević, Đuro

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Đuro Dragičević (07.11.1890. - 28.07.1980.), vojni časnik. Završio je 1911. Tehničku vojnu akademiju u Mödlingu pokraj Beča. Promoviran je 18. kolovoza 1911. godine u čin poručnika u 1. carskoj pukovniji tvrđavskog topništva sa sjedištem u Beču. Tijekom mobilizacije 1914. promaknut je u čin natporučnika i dobio je zapovjedništvo baterije u 106. poljskoj topničkoj brigadi. Brigada je bila dio 106. domobranske pješačke divizije pod zapovjedništvom podmaršala Ernsta Klettera te je sudjelovala u svibnju 1915. u ofenzivi Gorlice-Tarnów u južnoj Poljskoj. Natporučnik Dragičević je 15. svibnja zapovijedao s dvije baterije poljskih topova kalibra 90 mm. Dragičević je odigrao ključnu ulogu, pa je nagrađen i odlikovan Viteškim križem Reda Marije Terezije, koji mu je dodijeljen tek poslije završetka Prvog svjetskog rata, na 186. promociji, 7. ožujka 1921. godine. Nastavio je službovati tijekom rata kao pobočnik i baterijski zapovjednik na talijanskoj bojišnici. Promaknut je 1. studenog 1917. u čin satnika i posljednju fazu rata proveo je u stožeru Topničke kadetske škole u Traiskirchenu, južno od Beča. Nakon raspada Austro-Ugarske Monarhije, vratio se u zavičaj i u novostvorenoj Kraljevini SHS priključio se njezinim oružanim snagama. Postao je pukovnik i napredovao do zamjenika zapovjednika protuzračne obrane Jugoslavenske kraljevske vojske. Nakon uspostave Nezavisne Države Hrvatske priključio se Domobranstvu u činu generala. Služio je na čelu Topničkog odjela u Ministarstvu oružanih snaga od 1941. do 1944., a nakon toga je postavljen za vojnog poslanika u hrvatskom veleposlanstvu u Berlinu. Ondje je bio zadužen za nabavu naoružanja za vojsku NDH. Na kraju rata je preživio bitku za Berlin te ga je zarobila Crvena armija. U ruskom zarobljeništvu je ostao do 1954. godine. U domovinu se više nije vraćao, već je otišao u Austriju, gdje je i umro, u Beču, 1980. godine.

Mjesto (grad/općina):

Berlin

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Vrijeme djelovanja:

1890-1980 g.

Funkcije:

Vojni časnik.

Naslov:

Marić, August

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Marić, August (Goražde (BIH), 25.03.1885. - Zagreb, 17.11.1957.), general.

Poslije četiri razreda osnovne škole u Bosanskoj Krupi školovanje nastavio 1894. godine u vojnim gimnazijama u Ugarskoj i Moravskoj.

Nakon završetka Vojne akademije u Bečkom Novom Mjestu dodijeljen 2. husarskoj pukovniji u Transilvaniji. Od 1909. do 1912. pohađao Ratnu školu u Beču, a nakon njezina završetka službovao u različitim konjaničkim postrojbama duž granice prema Rusiji. Skoro cijeli Prvi svjetski rat proveo na ruskom bojištu, a u to je vrijeme primio i nekoliko austro-ugarskih i njemačkih odlikovanja.

Nakon sloma Monarhije pristupio vojsci Kraljevine SHS u kojoj je nastavio uspješnu karijeru obnašajući visoke zapovjedne dužnosti u raznim dijelovima jugoslavenske države, između ostalog i u Zagrebu kao načelnik stožera I. konjaničke divizije i pomoćnik načelnika stožera IV. armijske oblasti. Od 1936. do 1939. radio u Inspektoratu zemaljske obrane, kao načelnik industrijskog odjela. Krajem 1939, tada već kao brigadni general, premješten u Zagreb i postavljen za pomoćnika zapovjednika Savske divizijske oblasti, a krajem slijedeće godine i za njezina zapovjednika. God. 1940. unaprijeđen u čin divizijskog generala. Iako je travnju 1941. neuspješno pokušao suzbiti njemački prodor preko Drave prema Zagrebu, nakon organiziranja domobranstva NDH postavljen za zapovjednika Savskog divizijskog područja, a kasnije i za Glavara Glavnog stožera domobranstva. U svibnju 1941. (zajedno s M. Lorkovićem) u svojstvu Pavelićeva opunomoćenika potpisao ugovor o razgraničenju s Trećim Reichom. Krajem 1941. nečasno otpušten iz domobranstva i optužen za pronevjeru novca, djelovanje na štetu NDH i pomaganje pobunjenom stanovništvu u Bosni. Nakon nekoliko mjeseci provedenih u zatvoru rehabilitiran na inicijativu Nijemaca (1942.). Do početka 1943. boravio u Beču, a zatim se vratio u Zagreb. Nakon završetka rata oslobođen svih optužbi za suradnju s okupacijskim snagama.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Bečko Novo Mjesto

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1885-1957 g.

Funkcije:

General.

VIAF osoba:

5843814

Naslov:

Krahl, Hilde

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Hilde Krahl (Slavonski Brod, 10.01.1917. – Beč, 28.06.1999.), nje-mačko-austrijska filmska i kazališna glumica hrvatskoga podrijetla. Studirala glasovir na Konzervatoriju u Beču, usput privatno učila i glumu. Karijeru otpočela u kazalištu (Hamburg i Beč), na filmu debitirala 1936. i do 1957. ostvarila oko 50 uloga. Popularnost je stekla melodramama Gustava Ucickog, a priznanja za glumu filmovima Ljubavi 47 (Liebe 47, 1949., nagrada na festivalu u Locarnu), u režiji njezina supruga Wolfganga Liebeneinera, i Djeca, majke i general (Kinder, Mütter und ein General, 1955.), antiratnom dramom L. Benedeka.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1917-1999 g.

Funkcije:

Glumica.

VIAF osoba:

39587092

Naslov:
Forst, Willi

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Willi Forst (Beč, 07.04.1903. – Beč, 12.08.1980.), austrijsko-njemački glumac i filmski redatelj.
Bez formalne naobrazbe; od 1920. filmski glumac, od 1925. nastupao u operetama u Berlinu i Beču, a od 1930. potpuno se posvetio filmu. U nijemome razdoblju nastupao u mnogim romantičnim, ljubavnim i pustolovnim filmovima, stekavši veliku popularnost. U zvučnom filmu od 1933. kao redatelj, pretežito operetnih filmova, karakterističnih po tipičnome "bečkom šarmu". Za melodramu Maskerade (Maskerade, 1934.) nagrađen je na festivalu u Veneciji. Režirao je 20 filmova.

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Njemački

Pismo:
Latinica

Vrijeme djelovanja:
1903-1980 g.

Funkcije:
Glumac.

VIAF osoba:
61756372

Naslov:

Bergner, Elisabeth

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Elisabeth Bergner (Drogobič, Ukrajina, 22.08.1897. – London, 12.05.1986.), austrijska glumica.

Završila Konzervatorij u Beču; kazališna glumica u Beču, Berlinu, Innsbrucku, Zürichu i Münchenu. Smatrana jednom od najnadarenijih kazališnih glumica svojega doba. Istaknula se kao Ofelija (W. Shakespeare, Hamlet), sv. Ivana (G. B. Shaw, Sveta Ivana), Marguerite Gauthier (A. Dumas sin, Gospođa s kamelijama). Na filmu postigla veliku popularnost u melodramama supruga P. Czinnera: Nju (1924.), Guslač iz Firence (1925.), Dona Juana (1927.), Gospođica Elza (1929.), Ariane (1931.), Sanjalačke usne (1932.). Do 1932. djelovala u Njemačkoj, a tada emigrirala u Veliku Britaniju i potom u SAD.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1897-1986 g.

Funkcije:

Glumica.

VIAF osoba:

12567336

Naslov:

Strajnić, Kosta

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Kosta Strajnić (Križevci, 29.05.1887. – Dubrovnik, 23.07.1977.), hrvatski slikar i likovni kritičar.

Slikarstvo studirao u Zagrebu, Beču i Münchenu, a povijest umjetnosti u Beču i Parizu. U Dubrovniku radio kao konzervator starina (1928. – 1945.) i ravnatelj Umjetničke galerije (1945. – 1948.), kojoj je bio utemeljitelj i donator. U tom je gradu okupio oko sebe mlade slikare (A. Masle, Đ. Pulitika, I. Dulčić i dr.) podučavajući ih ekspresionističko-kolorističkom slikarstvu. U publicističkom radu najviše se bavio I. Meštrovićem i skupinom 'Medulić', a u raspravama je zastupao tezu o jugoslavenskom nacionalnom umjetničkom stilu.

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Beč (Austrija)

München

Dubrovnik

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1887-1977 g.

Funkcije:

Slikar i likovni kritičar.

VIAF osoba:

58923478

Naslov:

Benko Grado, Artur

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Artur Benko Grado (Ogulin, 06.06.1875. - Zagreb, 10.07.1946.), hrvatski publicist.

Osnovnu školu završio u Ogulinu 1885., gimnaziju u Zagrebu 1893. godine. Iste godine upisao pravo u Parizu, a studij završio u Beču 1898. godine. Službovao u bosanskohercegovačkim mjestima, najdulje u Bijeljini i Sarajevu kao kotarski predstojnik. Osumnjičen za proaustrijsko djelovanje, zatočen u Bihaću i interniran u Sarajevo. Nakon umirovljenja (1919.) boravi u Zagrebu gdje je bio predstojnik državne iseljeničke službe u Pokrajinskoj vladi (1920. - 1922.).

Od 1922. do 1924. djelovao u iseljeničkoj službi Hrvatskog radiše te od 1923. do 1932. u Ministarstvu socijalne politike i Iseljeničkom komesarijatu kao stručnjak za iseljenička pitanja. O iseljeničkim je problemima, osim u hrvatskim, pisao i u njemačkim, francuskim i engleskim časopisima. Za rad u upravi BIH nagrađen Viteškim redom Franje Josipa, a 1915. Redom željezne krune III. reda te počasnim znakom Crvenog križa s ratnom deklaracijom. Godine 1926. odlikovan za doprinos u poznavanju problematike iseljeništva.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pariz

Sarajevo

Bihać

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1875-1946 g.

Funkcije:

Publicist.

VIAF osoba:

305616320

Naslov:

Maroičić, Ambroz

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ambroz Maroičić (26.08.1856. - 05.04.1929.), političar i pravnik.

Rođen u slovačkom mjestu Košice. Školovao se u rodnom mjestu, a studij prava završio je u Beču. U državnu službu u Beču primljen je 1878., a nekoliko godina kasnije premješten je u Zadar gdje je obnašao niz dužnosti u Pokrajinskoj vladi tj. Namjesništvu. Među inim bio je zamjenik predsjednik Pokrajinskog školskog vijeća te dvorski savjetnik. Početkom Prvoga svjetskog rata vratio se u Beč.

Mjesto (grad/općina):

Košice

Beč (Austrija)

Zadar

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1856-1929 g.

Funkcije:

Političar i pravnik.

VIAF osoba:

29160242977852432000

Naslov:

Krizman, Hinko

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Hinko Krizman (Karlovac, 05.07.1881. - Zagreb, 29.01.1958.), političar. Pravo studirao u Beču. Do 1918. radio kao odvjetnik u Varaždinu, a nakon sloma Monarhije postao član privremenog Narodnog predstavništva u Beogradu. Od 1945. član AVNOJ-a i narodni poslanik u Ustavotvornoj skupštini. Od 1946. ministar socijalne politike, a zatim i ministar pravosuđa u vladi NRH. Objavio veliki broj članaka o političkoj, ekonomskoj i pravnoj problematici.

Mjesto (grad/općina):

Varaždin (VARAŽDIN)

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Beograd

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1881-1958 g.

Funkcije:

Političar.

VIAF osoba:

305523142

Naslov:

Rački, Mirko

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Mirko Rački (Novi Marof, 13.10.1879. - Split, 21.08.1982.), hrvatski slikar. Učiteljsku školu završio u Zagrebu (1898.), studirao u Pragu kod Vlahe Bukovca (1903. - 1905.) i Beču (1906., grafička škola bakropisca Williama Ungera). U manirama secesijskog slikarstva nastale su njegove ugledne alegorijske kompozicije ("Zla žena, Dobra žena", 1905.; "Religija, život, država", 1904. - 1905.). Iz tog razdoblja potječu ilustracije za Danteovu "Božanstvenu komediju" (u prijevodu I. Kršnjavoga) po kojima je postao poznat. Osim u tehnici crteža i akvarela, radio je danteovske teme i u ulju ("Grad Dis", 1906.; "Prijelaz preko Aheronta", 1907., "Francesca da Rimini", 1908/9.).

Uz potporu Ise Kršnjavog izborio narudžbu za izradu slika u velikoj čitaonici NSB-a (danas Hrvatski državni arhiv) 1912. godine. Za čitaonicu je napravio tri velika ulja: "Nastava starog vijeka", "Nastava srednjeg vijeka" i "Nastava novog vijeka".

Za vrijeme Prvog svjetskog rata izlagao na "političkim" (projugoslaven-skim) izložbama. U Zagreb se vratio 1920. godine, a sljedeće je izabran za dopisnog člana JAZU. Surađivao s izdavačkom kućom "Narodno delo" iz Beograda za koju je slikao ilustracije. Tijekom toga razdoblja dobio narudžbu za oslikavanje osječke župne crkve Sv. Petra i Pavla.

Nakon Drugog svjetskog rata, nakratko upravitelj Moderne galerije u Zagrebu (1946.) i prvi predsjednik Udruženja likovnih umjetnika Hrvatske.

Mjesto (grad/općina):

Prag

Beč (Austrija)

Split

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1879-1982 g.

Funkcije:

Slikar.

VIAF osoba:

64844984

Naslov:

Strossmayer, Josip Juraj

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Josip Juraj Strossmayer (Osijek, 04.02.1815. - Đakovo, 08.04.1905.), biskup i političar.

Đak je đakovačkog sjemeništa, doktorat filozofije polaže u Pešti 1834., zaređen je 1838., a 1842. polaže doktorat teologije u Beču. Godine 1842-47. profesor je na đakovačkom sjemeništu, 1847. dvorski kapelan i jedan od trojice ravnatelja Augustineuma u Beču, 1849. predaje kanonsko pravo na bečkom Sveučilištu. Godine 1849. imenovan je biskupom bosansko-srijemskim u Đakovu i 1850. ustoličen.

Godine 1861-62. veliki župan županije virovitičke, 1860-73. vođa Narodne stranke, 1880. pristaje uz Nezavisnu narodnu stranku. Osnivač i pokrovitelj Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (1868.), utemeljitelj Hrvatskog sveučilišta (1874.). Zaslužan je za unaprjeđenje znanosti, književnosti, umjetnosti i publicistike.

Od 1866. do 1882. gradi katedralu u Đakovu, a 1868. poklanja svoju privatnu zbirku slika JAZU. Potpomaže rad Akademije oko osnivanja instituta, knjižnice, rječnika i gradi reprezentativnu palaču Akademije. Pomaže osnivanje tiskare na Cetinju, potpomaže Maticu srpsku i Maticu slovensku. Djeluje u duhu sjedinjenja katoličke i pravoslavne crkve, inicira kult slaven-skog bogoslužja i tiska glagoljske misale. Ističe se 1869-70. na Prvom vatikanskom koncilu svojim stavom za demokratizaciju crkvene hijerarhije, osobito svojim istupanjem protiv dogme o papinoj nepogrešivosti. Kao političar na čelu Narodne stranke vodio je oportunističku politiku spram bečke dinastije zbog svog biskupskog položaja i svojih ambicija da postane zagrebački nadbiskup. Politika Narodne stranke rezultirala je pod Strossmayerovim vodstvom prihvaćenjem revidirane nagodbe s Mađarima 1873., nakon čega Strossmayer prestaje biti vođa stranke. Godine 1874. osudio je laicizaciju pučkog školstva, ali se 1904. odlučno ogradio od toga da se njegovo ime iskoristi za osnivanje klerikalne stranke.

Mjesto (grad/općina):

Osijek (OSIJEK)

Đakovo (ĐAKOVO)

Beč (Austrija)

Pešta

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1815-1905 g.

Funkcije:

Biskup i političar.

VIAF osoba:

Naslov:

Bek, Viktor August

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Viktor August Bek (26.08.1888. - 20.10.1974.), dramski glumac i redatelj. Djetinjstvo proveo s roditeljima na Braču, gdje mu je otac služio vojsku. Po povratku 1899., pohađao je srednju školu u Srijemskoj Mitrovici, a graditeljsku u Zagrebu. Usporedo je učio glumu kod Đ. Prejca. Nastupio je 1909. u Zagrebačkom kazalištu. Ne dobivši stalni angažman, pristupio je putujućoj družini P. Čirića i R. Mlinarića. Na poziv intendant N. Fallera prešao je 1910. u HNK u Osijeku, gdje je od 1911. stalno angažiran. Godine 1912. nastupa s putujućom družinom tog kazališta u Bosni i Dalmaciji. Kao stipendist osječkog kazališta u sezonama 1911./1912. - 1913./1914. boravio je 18 mjeseci u Beču učeći glumu i režiju. U sezoni 1924./1925. bio je glumac i redatelj u Sarajevu, 1925./1926. u Splitu, 1926. - 1928. ponovo u Sarajevu, a 1928. trajno prelazi u Zagreb, da bi istodobno kao redatelj djelovao u Varaždinu, Skopju, Mostaru i Karlovcu. U HNK Zagreb glumio je do 1954., kada na Gavellin poziv prelazi u Zagrebačko dramsko kazalište odnosno Kazalište Gavella.

Dobio je više priznanja: Sterijinu nagradu (1958.), Nagradu grada Zagreba (1960.), te za životno djelo Nagradu Vladimir Nazor (1970.). Glumio je u kazalištu, u više radio-drama i na televiziji, te u filmovima. Bavio se i prevodilačkim radom (preveo je nekoliko kazališnih komada s njemačkog).

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Sremska Mitrovica

Sarajevo

Split

Varaždin (VARAŽDIN)

Skoplje (Makedonija)

Mostar

Karlovac (KARLOVAC)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1888-1974 g.

Funkcije:

Glumac, redatelj.

VIAF osoba:

305524254

Naslov:

Širola, Božidar

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Božidar Širola (Žakanje kraj Karlovca, 20.12.1889. - Zagreb, 10.04.1956.), hrvatski muzikolog i etnograf.

Studij matematike i fizike završio u Zagrebu 1913. godine. Pohađao Muzičku školu u Karlovcu (violina), privatno učio glazbene teorijske predmete, a doktorat iz muzikologije stekao na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Beču (1921.). Kompoziciju privatno učio kod Ivana Zajca u Zagrebu, gdje je zatim djelovao kao srednjoškolski profesor, kustos i direktor Etnografskog muzeja, te administrativni direktor Muzičke akademije.

Njegova glazbena ostavština obuhvaća radove iz svih područja glazbenog stvaralaštva, od opere i oratorija do zborova i solo-pjesme. Kao skladatelj koristio se obilježjima glazbenog folkloru različitih hrvatskih krajeva, dok se kao muzikolog bavio sakupljanjem građe za povijest hrvatske glazbe ("Zbornik za narodni život i običaje"). Najuspjelija su mu djela komične opere "Citara i bubanj", te "Grabancijaš", balet "Sjene", oratorij "Život i spomen slavnih učitelja Sv. braće Ćirila i Metoda", ciklusi solo-pjesama "Popevke", "Kipci", "V suncu i senci", "V zimi i snegu", "V protuletju" i dr. Širola je napisao prvu cjelovitiju povijest hrvatske glazbe "Pregled povijesti hrvatske muzike" (1922.), monografije "Sviraljke s udarnim jezičkom" (1937.) i "Hrvatska narodna glazba" (1940.), te brojne rasprave i kritike. Bio je dopisni član JAZU.

Mjesto (grad/općina):

Karlovac (KARLOVAC)

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1889-1956 g.

Funkcije:

Muzikolog i etnograf.

VIAF osoba:

3247942

Naslov:

Bojničić, Vjera

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Vjera Bojničić (Zagreb, 27.01.1883. - Zagreb, 13.04.1963.), hrvatska slikarica i grafičarka. Slikarstvo je studirala na Kunstschule für Frauen u Beču (1902. - 1908.), a grafiku u privatnoj školi Tomislava Krizmana u Zagrebu. Afirmirala se bakropisnim vedutama (Bakar, Motiv sa savske obale) i portretima te dekorativnim drvorezima životinjskih likova (pe-likani, tigar, papige). Sudjelovala je na izložbama Društva umjetnosti u Zagrebu 1902. godine. Izlagala je u Budimpešti (1912. i Firenci (1927.), te s jugoslavenskim grafičarima u Danskoj, Švedskoj i Norveškoj (1938.). Samostalno je izlagala u Münchenu (1914.) i Zagrebu (1919. i 1922.).

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1883-1963 g.

Funkcije:

Slikarica i grafičarka.

VIAF osoba:

305611741

Naslov:

Liewehr, Fred

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Fred Liewehr (17.06.1909. - 19.07.1993.), austrijski glumac.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1909-1993 g.

Funkcije:

Glumac

Naslov:

Brandt, Julius

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Julius Brandt (05.03.1873. - 26.12.1949.), austrijski glumac, filmski redatelj i scenarist.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1873-1949 g.

Funkcije:

Glumac

Naslov:

Petrović, Ivan

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ivan Petrović (01.01.1894. - 18.10.1962.), njemački filmski glumac srpskog podrijetla. Završio Politehniku u Budimpešti. Nakon služenja u I. svjetskom ratu, filmsku karijeru započinje 1918. u Beču. U nijemom razdoblju tumači uglavnom zavodnike, dok u zvučnom prelazi na karakterne uloge. Prvi glumac iz Jugoslavije koji je ostvario značajnu međunarodnu karijeru, surađivao je s vodećim redateljima u više od 100 filmova uglavnom na njemačkom govornom području, ali i mađarske, francuske i američke proizvodnje.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Berlin

Pravni status osobe:

fizička osoba

Vrijeme djelovanja:

1894-1962 g.

Funkcije:

Glumac

Naslov:
Salten, Felix

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Felix Salten (06.09.1869. - 08.10.1945.), austrijski književnik.
Prekinuo studij zbog materijalnih poteškoća, radio kao novinar i kazališni kritičar u Beču. Zbog židovskog podrijetla 1938. emigrirao u SAD (Hollywood). Posljednje godine života proveo je u Švicarskoj. Pisao kazališne komade, novele, društvene i povijesne romane. Najveći su uspjeh postigle njegove priče o temeljnim ljudskim osjećajima, projiciranim u svijet čovjeku bliskih životinja. Svjetski je uspjeh postigao opsežnom pripovijetkom Bambi (1923.).

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Švicarska

Pravni status osobe:
fizička osoba

Jezik:
Njemački

Pismo:
Latinica

Vrijeme djelovanja:
1869-1945 g.

Funkcije:
Književnik.

VIAF osoba:
32002588

Naslov:

Benatzky, Ralph

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Ralph Benatzky (05.06.1884. - 16.10.1957.), austrijski skladatelj.

Djelovao kao operetni i operni skladatelj u Beču i Berlinu, od 1938. u SAD-u, na posljétku u Zürichu. Njegov bogati opus obuhvaća 92 djela za glazbenu pozornicu, oko 250 filmskih glazbi i približno 5000 pjesama. Najpoznatije mu je djelo opereta Kod bijelog konja (Im weissen Rössl, 1930.).

Mjesto (grad/općina):

Zürich

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1884-1957 g.

Funkcije:

Skladatelj.

VIAF osoba:

7573156

Naslov:

Grünbaum, Fritz

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Fritz Grünbaum (07.04.1880. - 14.01.1941.), austrijski kabaretski umjetnik, redatelj i glumac. Bio je jedna od najistaknutijih figura bečke kabaretske scene početkom 20. stoljeća, poznat po političkoj satiri i otvorenom kritiziranju autoritarizma i antisemitizma. Osim umjetničkog rada, bio je i poznati kolekcionar umjetnina – njegova zbirka kasnije je postala predmet brojnih sporova oko umjetnina opljačkanih tijekom nacističkog režima. Preminuo 1941. godine u nacističkom koncentracijskom logoru.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1880-1941 g.

Naslov:

Moser, Hans

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Hans Moser (06.08.1880. - 19.06.1964.), austrijski glumac. Karijeru otpočinje u putujućoj trupi, potom nastupa u pokrajinskim kazalištima. U Beč se vraća 1919. godine. Kao član vodećih kazališnih kuća i kabaretist, postaje jedan od ljubimaca bečke publike. Na filmu debitira u nijemom razdoblju (Odielo čini čovjeka, 1922., H. Steinhoffa), no afirmira se u zvučnome (u komičnim ulogama). Najzapaženije uloge ostvario je u filmovima W. Forsta Maskerada (1934.), Burgtheater (1936.) i Bečka krv (1942.). Najpopularniji je filmski komičar njemačkog govornog područja. Glumio je u više od 150 filmova.

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1880-1964 g.

Funkcije:

Glumac

Naslov:

Radić, Antun

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Antun Radić (Trebarjevo Desno, 11.06.1868. - Zagreb, 10.02.1919.), hrvatski etnolog, političar i publicist. Gimnaziju polazio u Zagrebu (do 1888.), slavistiku studirao u Zagrebu i Beču (1891. - 1892.). Potonje godine doktorirao u Zagrebu radom O nekim eshatološkim motivima u hrvatskoj književnosti (tiskano 1893.). Do 1895. predavao u školama u Osijeku, Požegi, Varaždinu i Zagrebu. Napustivši prosvjetu počeo se baviti književnim i novinarskim radom. God. 1897. postao urednik Akademijina "Zbornika za narodni život i običaje Južnih Slavena". Svojim radom u redakciji "Zbornika" snažno djelovao na razvoj hrvatske etnologije. Iste (1897.) godine tiskao "Osnovu za sabiranje i proučavanje građe o narodnom životu", prema kojoj su sakupljeni izuzetno vrijedni podaci te napisane i objavljene brojne lokalne monografije. Uvjeren da seljaštvo čini narod i da je narodna kultura zapravo kultura hrvatskog sela, krajem 1899. pokrenuo "Dom - list hrvatskom seljaku za razgovor i nauk", kojeg je uređivao i ispunjavao prilogima do 1904. godine. Zajedno s bratom Stjepanom postavio ideološke temelje za osnivanje političke organizacije hrvatskog seljaštva odnosno Hrvatske pučke seljačke stranke (1904.). Kao kandidat stranke 1910. godine izabran za zastupnika u Hrvatskom saboru, gdje se istaknuo radom na reformiranju lokalne uprave i školskog obrazovanja. Tijekom Prvog svjetskog rata (1917.), ponovno se zaposlio kao profesor na zagrebačkoj gornjogradskoj gimnaziji. U književnosti je, iako je pripadao naprednoj omladini, oštro kritizirao shvaćanja "mladih" prema kojima je umjetnička sloboda stvaranja trebala biti neograničena. Kao tajnik Matice hrvatske (1901. - 1909.) pisao u "Glasu Matice hrvatske", a svoje je članke, također, objavljivao u "Kolu" i "Obzoru".

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Osijek (OSIJEK)

Požega (POŽEGA)

Varaždin (VARAŽDIN)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1868-1919 g.

Funkcije:

Političar i publicist.

VIAF osoba:

22943263

Naslov:

Jürgens, Curd

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Curd Jürgens (13.12.1915. - 18.06.1982.), njemački filmski i kazališni glumac.

Isprva novinar. Na filmu od 1935., od 1936. u kazalištima Berlina i Beča (Burgtheater). Zvijezdom njemačkog filma postao filmom Đavolji general (Des Teufels General, 1955.) H. Käutnera, nakon čega je ostvario i međunarodnu karijeru u mnogobrojnim njemačkim, francuskim i drugim filmovima. Nastupio je u više od 100 filmova. Značajniji filmovi: Heroji su umorni (Les Héros sont fatigués, 1955.) Yvesa Ciampija, I Bog stvori ženu (Et Dieu créa la Femme, 1956.) R. Vadima, Gorka pobjeda (Bitter Victory, 1957.) N. Raya, Pukovnik i ja (Me and the Colonel, 1958.) Petera Glenvillea, Lord Jim (1965.) R. Brooksa, Bitka na Neretvi (1969.) V. Bulajića.

Mjesto (grad/općina):

Berlin

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Njemački

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1915-1982 g.

Funkcije:

Glumac.

VIAF osoba:

131144

Naslov:

Vitezović, Pavao Ritter

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Pavao Ritter Vitezović (Senj, 07.01.1652. - Beč, 20.01.1713.), hrvatski povjesničar, književnik i leksikograf. Rodio se u Senju od oca graničarskog časnika, potomka njemačkih doseljenika. Školovao se u Senju i Zagrebu (u isusovačkoj gimnaziji). Nakon završenog šestog razreda gimnazije odlazi u Rim te potom u Bogenšperg u Kranjskoj. Ondje je boravio kod Ivana Weikharda Valavasora te je pod njegovim utjecajem počeo proučavati hrvatsku povijest i zemljopis. Bio je zastupnik Senja na zasjedanju Ugarskog sabora u Sopronu 1681. gdje se zalagao za zaštitu starih povlastica grada Senja. Sudjelovao je kao časnik u taboru bana Nikole Erdödyja u ratu protiv Osmanlija 1683. (zauzimanje Lendave i Sigeta). Imenovan za kapetana u hrvatskoj pukovniji grofa Ricciardija 1684., ali nije sudjelovao u vojnim operacijama, jer se ozlijedio na putu iz Linza. Sudjelovao je i na zasjedanju Ugarskog sabora u Požunu 1687. te na zasjedanju Sabora Kraljevina Dalmacije, Hrvatske i Slavonije. Sabor ga je 1694. imenovao upraviteljem tiskare koju je Vitezović opremio novom prešom. Tiskaru je nazvao "Muzej", a u njoj je neumorno radio sve do požara 1706. koji ju je teško ošteti. Zbog pritiska plemstva i svećenstva bila mu je oduzeta tiskara, a on sam prognan s posjeda u Ščitarjevu. Posljednje godine života proveo je u Beču, gdje je i umro 20. siječnja 1713. godine.

Mjesto (grad/općina):

Senj

Požun

Beč (Austrija)

Bogenšperg

Sopron

Linz

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1652-1713 g.

Funkcije:

Pisao je i objavljivao pjesme (u čast pojedinih osoba, ali i ljubavnu poeziju). Prvu povijesnu raspravu, o rodu Gušića, napisao je 1681. godine. U Linzu mu je bilo tiskano djelo: "Odiljenje Sigetsko", a u Zagrebu "Kronika aliti szpomen vszega szvieta vikov" 1696. te svoje najznačajnije djelo: "Croatia rediviva regnante Leopoldo magno caesare" 1700. Ostala tiskana povijesna djela: "Stemmatographia, sive armorum Illyricorum delineatio, descriptio, et restitutio" koja sadrži opise grbova 56 pokrajina koje je Vitezović ubrajao u Ilirik; "Plorantis Croatiae saecula duo carmine descripta"; "Natales Divo Ladislavo regi Slavoniae apostolo restituti". Rad na polju jezikoslovlja rezultirao je rječnikom: "Lexicon latino - illyricum", koji je

ostao u rukopisu.

VIAF osoba:

5905399

Naslov:

Mamula, Lazar

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Lazar Mamula (Gomirje, 22.05.1795. - Beč, 12.01.1878.), general. U Beču je završio vojnu akademiju i 1815. stupio u carsko-kraljevski korpus u Beču, zatim u Zadru i u Karlovcu (1816. - 1820.). Sudjelovao je u vojnim pohodima na Italiju (Padova, Mantova, Sicilia). Rukovodio je utvrđivanjem Splita, Visa i Hvara te izgradnjom pograničnih utvrda u Tirolu, oko Comorna i u okolici Innsbrucka. Tijekom 1848. dobio je čin pukovnika. Ban Jelačić imenovao ga je rukovoditeljem Glavnog vojnog stožera u Hrvatskoj. Pod zapovjedništvom podmaršala von Dahlena sudjelovao je u ratu protiv Mađara, a u prosincu 1848. objedinio je štajersko-hrvatski vojni korpus s kojim se borio na području između Drave i Dunava.

Odlikovan je 1849. viteškim redom Marije Terezije i viteškim križem Leopoldova reda. Ruski car ga je odlikovao Ordenom svete Ane II. reda. Od cara Franje Josipa I. dobio je 1850. čin general majora, a 1853. čin podmaršala-poručnika. Car Franjo Josip I. imenovao ga je 1857. zapovjednikom Dalmacije, 1859. namjesnikom za Dalmaciju, te mu je 1865. dodijelio čin general topništva.

Mjesto (grad/općina):

Gomirje

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1795-1878 g.

Funkcije:

General.

VIAF osoba:

81337645

Naslov:

Glaser, Karel

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Karel (Karol) Glaser (03.02.1845. - 18.07.1913.), slovenski književni povjesničar i indolog. U Beču studirao klasičnu filologiju i slavistiku. Prevodio sa sanskrtā i pisao rasprave o njemačkom i slovenskom jezikoslovlju. Najpoznatije mu je djelo Povijest slovenske književnosti (4 knjige, 1894. - 1900.).

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Maribor

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Slovenski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1845-1913 g.

Funkcije:

Književni povjesničar i indolog

Naslov:

Hamm, Josip

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Josip Hamm (03.12.1905. - 23.11.1986.), hrvatski slavist. Klasičnu je gimnaziju završio 1924. u Osijeku, a slavistiku i germanistiku 1929. u Zagrebu. Bio je srednjoškolski profesor u Prištini, Karlovcu i Zagrebu. Doktorirao je 1934. godine. Kao honorarni lektor radio je od 1941. na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Stalni je sveučilišni lektor za poljski jezik postao 1946., docent za slavensku filologiju s osobitim obzirom na staroslavenski jezik 1948., izvanredni profesor 1954., redoviti 1958., redoviti profesor slavenske filologije i voditelj Katedre za slavistiku bečkoga Filozofskoga fakulteta 1960., a profesor emeritus 1976. godine. Redoviti član JAZU-a od 1977., pravi član Austrijske akademije znanosti od 1966. i dopisni član Makedonske akademije nauka i umjetnosti od 1979. godine. Dobio je Nagradu za životno djelo 1985. godine. Raspon Hammov djelatnosti kao profesora i kao znanstvenika vrlo je širok, od poljskoga, hrvatskoga i staroslavenskoga do gradišćanskohrvatskoga jezika, poredbene slavenske gramatike, paleoslavistike, književne i kulturne povijesti. U slavističkome opusu dominiraju mu filološke studije hrvatskoglagoljičkoga korpusa te poredbenogramatička i teorijska istraživanja iz povijesti slavenske filologije. Radove je objavljivao u domaćim i europskim uglednim publikacijama iz mnogih jezikoslovnih disciplina, iz akcentologije, fonologije, dijalektologije (Štokavština Donje Podravine, 1949.), leksikologije, leksikografije (urednik Njemačko-gradišćanskohrvatsko-hrvatskoga rječnika, 1982.). Napisao je udžbenike poljskoga (Poljski jezik: čitanka i gramatika savremenog poljskog književnog jezika s kratkim rječnikom, 1935.; Pregled gramatike poljskog jezika, 1936.), staroslavenskoga (Gramatika starocrkvenoslavenskoga jezika, 1947., 2. i 3. izdanje pod naslovom Staroslavenska gramatika; Čitanka starocrkvenoslavenskog jezika s rječnikom, 1947.) i hrvatskoga jezika (Grammatik der serbokroatischen Sprache, 1967.). Sa Svetozarom Rittigom i Vjekoslavom Štefanićem 1952. osnovao je Staroslavenski institut u Zagrebu (izrastao iz Staroslavenske akademije u Krku), sudjelovao u pokretanju institutskih časopisa Slovo (kojemu je urednikom do 1960.) i Radovi Staroslavenskog instituta, a aktivno je bio uključen i u rad časopisa Jezik (1952–60.).

Mjesto (grad/općina):

Zagreb (ZAGREB)

Beč (Austrija)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1905-1986 g.

Funkcije:

Filolog

Naslov:

Horvat, Karlo

Vrsta osobe:

Osoba

Povijest:

Karlo Horvat (22.09.1874. - 24.09.1920.), hrvatski povjesničar. Nakon završenoga Bogoslovnog fakulteta (1897.) studirao povijest i zemljopis u Zagrebu i Beču. Godine 1900. doktorirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Pomoćne povijesne znanosti studirao u Rimu (1904.), gdje je 1906. stekao doktorat iz teologije. Od 1908. predavao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Bio je upravitelj Plemićkoga konvikta u Zagrebu. Od 1911. bio je dopisni član JAZU. U svojim radovima istraživao je hrvatsku povijest 16. i 17. st. te o tom razdoblju objavljivao građu iz rimskih arhiva. Osobito je vrijedna njegova zbirka vrela o uskocima Spomenici koji rasvjetljavaju povijest uskoka, a izvađeni su iz rimskih arhiva osobito Tajnog vatikanskog (Monumenta historiam Uscocchorum illustrantia ex archivis Romanis, praecipue e secreto Vaticano desumpta), u: Spomenici koji se odnose na povijest južnih Slavena (Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium, sv. 32, 1910., sv. 34, 1913.) i građe za povijest Bosne Novi historijski spomenici za povijest Bosne i susjednih zemalja (Monumenta historica nova historiam Bosniae et provinciarum vicinarum illustrantia, u: Glasnik Zemaljskog muzeja u BiH, 1909.).

Mjesto (grad/općina):

Beč (Austrija)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:

fizička osoba

Jezik:

Hrvatski

Pismo:

Latinica

Vrijeme djelovanja:

1874-1920 g.

Funkcije:

Povjesničar